

SUNTEM PESTE UN MILION PATRU SUTE DE MII !

OMENIA

Revista trimestrială a FEDERAȚIEI NAȚIONALE "OMENIA"
a Caselor de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor din România

Anul 9 nr. 2 (34)

www.fn-omenia.ro; www.omeniatv.ro

Junie 2017

**CONSILIUL NAȚIONAL
al Federației Naționale
„OMENIA”, între realizări
și priorități** *pag. 1-3*

**EXCLUZIUNEA
economico-financiară
a persoanelor vârstnice**

pag. 21-24

Federația Națională "OMENIA"
a C.A.R.P.-urilor din România,
membră a Platformei AGE Europe

Consiliul Național al Federației Naționale "OMENIA", între realizări și priorități / National Council of National Federation "OMENIA" between achievements and priorities 1-3

Bătrânețea la țară / Old age in the countryside..... 4-7

Premieră: document de poziție pentru crearea unui cadru benefic îmbătrânirii active și demne/ Unic event: Position paper for an active and dignified ageing environment 8-9

„Legile pe care le facem trebuie să aibă parte de expertiza oamenilor buni și bătrâni” / The laws we make must have the expertise of good people and elderly 10-12

Parlamentul Seniorilor și Parlamentul României, parteneriat pentru vârsta a treia /Seniors' Parliament and the Romanian Parliament – a partnership for the third age..... 13-17

România pe drumul european / Romania on the European road 18-20

Excluziunea economico-financiară a persoanelor vârstnice / The economic and financial exclusion of elderly 21-24

România, între democrație și totalitarism / Romania between democracy and totalitarianism 25-26

Responsabilitatea socială corporatistă / Corporate social responsibility 27-28

Comunicarea - deschidere și perfecționare organizațională în cadrul Federației Naționale "OMENIA" / Communication – openness and organizational improvement at National Federation „OMENIA” 29-30

Mersul la cumpărături, o adevărată aventură / Shopping – a true adventure 31-32

Ce trebuie să știm despre hernia de disc / What we must know about herniated disk 33-35

Ziua Pensionarului, C.A.R.P. "Speranța" Hunedoara la a 58 a aniversare / Pensioners' Day at P.M.H.H. „Speranta” Hunedoara at the 58th anniversary 36

2016, an de reușite pentru Federația Națională „OMENIA” / 2016, a successful year for National Federation „OMENIA” 37

De la C.A.R.P.-uri adunate / Gathered form P.M.H.H.'s 38-39

Enciclopedia înțelepților / Philosopher's encyclopedia 40

Consiliul Național al Federației Naționale „OMENIA”, între realizări și priorități

Sociolog
Ionuț ARDELEANU

Casele de ajutor reciproc ale pensionarilor membre ale Federației Naționale „OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România s-au reunit la București pe 28.04.2017, în cadrul forumului anual, Consiliul Național,

moment de evaluare a activității realizate la nivel național în anul 2016, și de stabilire a priorităților pentru perioada următoare. Evenimentul a fost în același timp și o oportunitate pentru reprezentanții C.A.R.P.-urilor de a face schimb de experiență, de a-și comunica mai bine nevoile și provocările prin care trec în activitatea curentă.

Federația Națională „OMENIA” – cea mai mare rețea a persoanelor vârstnice care susține drepturile persoanelor vârstnice

Prezentate de Președintele Federației Naționale „OMENIA”, ing. Gheorghe Chioaru, activitățile Federației din anul 2016 au fost îndreptate în primul rând spre susținerea drepturilor celor 1.400.000 de membri persoane vârstnice din România, atât prin oferirea unor servicii specifice nevoilor acestora (sociale, medicale, financiare, de îmbătrânire activă), cât și prin activități de advocacy care să susțină crearea unor politici publice incluzive, mai performante și ancorate în realitățile zilelor noastre.

În acest scop, în cadrul proiectului „Vârsta a treia – prioritate pe agenda publică”, a fost creat Centrul de Management și Advocacy al Federației Naționale „OMENIA”, un veritabil centru de resurse pentru casele de ajutor reciproc ale pensionarilor afiliate. Munca de

apărare a drepturilor persoanelor vârstnice a fost susținută în anul 2016 și prin participarea Federației la crearea Parlamentului Seniorilor – for consultativ care promovează interesele persoanelor vârstnice. Legile vizate au fost următoarele: Legea nr. 540/2002 privind casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, Legea nr. 16/2000 privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice, Legea Pensiilor nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, Legea nr. 363/2003 privind finanțarea activităților ocazionale de sărbătorire în România a Zilei Internaționale a Vârstnicilor, Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice și alte legi de interes.

Serviciile socio-medice pentru membrii caselor de ajutor reciproc ale pensionarilor

Serviciile socio-medice adaptate nevoilor persoanelor vârstnice trebuie să reprezinte un drept al tuturor vârstnicilor. Pentru a vorbi despre o îmbătrânire activă, sănătoasă și demnă, serviciile socio-medice sunt esențiale, acesta fiind dezideratul caselor de ajutor reciproc ale pensionarilor pe parcursul anului 2016, care au susținut la nivel local și național în relația cu autoritățile publice necesitatea dezvoltării infrastructurii sociale pentru vârstnici. Așadar, fie în parteneriat public-privat, fie în regim propriu, casele de ajutor reciproc ale pensionarilor au continuat să dezvolte aceste servicii pentru membrii săi, ca măsură de protecție socială. În anul 2016, peste 63 de

cabinete medicale și peste 48 de centre de zi, cluburi, cămine și case de odihnă au fost la dispoziția membrilor C.A.R.P., fiind mult mai diverse decât în anii precedenți.

C.A.R.P.-uri mai puternice!

Schimbările de experiență, manualele de proceduri, revistele și publicațiile editate la nivelul Federației, cursurile de pregătire, sunt toate instrumente care au ajutat la dezvoltarea caselor de ajutor reciproc ale pensionarilor și pe parcursul anului 2016, fiind susținute, de către participanții care au luat cuvântul în cadrul evenimentului. Astfel, membrii C.A.R.P. au fost mai informați și mai implicați în activitățile de îmbătrânire activă.

„Solidaritatea între oameni ne face mai puternici”, spunea Ambasadorul Regatului Belgiei în România, Thomas Baekelandt cu ocazia vizitei sale la sediul Federației Naționale „OMENIA”, în luna ianuarie 2017.

Alături de invitați de onoare care au susținut pe parcursul anul 2016 activitățile Federației Naționale „OMENIA”, au fost dezbătute teme precum cooperarea pentru dezvoltarea comunităților, organizațiile solidarității și îngrijirea la domiciliu pentru persoanele vârstnice și protecția consumatorului. Reprezentanții C.A.R.P.-urilor au fost onorați să îi aibă alături pe doamna Machteld CATTRYSSE, Consul al Ambasadei Regatului Belgiei în România, domnul Jozef GOEBELS, Membru de onoare al Comitetului Director al Federației Naționale „OMENIA” și Președinte ADR Flandra, domnul Daniel FLO-

Bilanțul îmbătrânirii active și al solidarității între generații

REA, Primarul sectorului 5, doamna Maria CRÂNGAȘU, Manager proiect „Cetățeni Activi la Puterea a Treia”, Confederația CARITAS România, doamna Ana PĂUN, Director Asociația Națională pentru Protecția Consumatorilor, INFOCONS.

Bătrânețea la țară

**Prof. univ. dr. în antropologie
socială Vintilă MIHĂILESCU**

Se vorbește de mult despre „cele două Români”, iar în prezent această polaritate pare să revină în forță. În mare, este vorba despre o Românie urbană, mai dezvoltată și mai „civilizată”, și o Românie rurală, mai înapoiată din toate punctele de vedere. Desigur, în realitate, satul și orașul nu se diferențiază precum apa și uleiul. Măcar pentru faptul că, în timpul comunismului, industrializarea și migrația aferentă au produs în mare măsură o ruralizare a orașelor, fără a duce la o urbanizare a satelor, iar în prezent mobilitatea geografică și socială trec cu ușurință peste această graniță invizibilă dintre sat și oraș. Și totuși, cu o anumită prudență, putem să comparăm cu folos aceste două „lumi”. Ce putem observa, în aceste condiții, chiar fără să ne întoarcem la „pașopt”?

Mai întâi, dacă privim fără prejudecăți de un fel sau altul, faimoasa noastră „tranziție” a fost, după cum remarca sociologul Vladimir Pasti, nu una, ci... două! „România, arată Pasti, a ales politic să reconstruiască ruralul pe un sistem de distribuție precapitalist, ba-

zat pe gospodăria agricolă de subzistență plus o economie simplă de piață (noncapitalistă), în vreme ce în urban a fost construit un sistem principal de distribuție de tip capitalist, în varianta capitalismului neoliberal, dominat de capitalul străin. (...) Prin construirea a două sisteme de distribuție principale relativ autonome între ele, societatea românească a fost practic descompusă în două societăți alternative. (...) Rezultatul colateral pe termen lung este însă că această a doua societate este acum principalul obstacol în calea dezvoltării și modernizării României”. O tranziție declarată, deci, – și cu rezultatele pe care le știm – către economia capitalistă de piață și care s-a desfășurat aproape exclusiv în urbanul mare; cealaltă, nedeclarată, către un soi de „neo-feudalism”, care s-a desfășurat în rural și care a constat, de fapt, în abandonarea acestuia: v-am dat pământ, acum descurcați-vă! Și oamenii s-au descurcat cum au putut.

Un prim rezultat, vizibil, al acestei politici discriminatorii, a fost că post-comunismul a trimis înapoi la sate cam la fel de mulți oameni pe câți i-a forțat comunismul să plece la oraș. Astfel, numărul salariaților a

scăzut de la 8,1 milioane în 1990 la 4,37 milioane în 2011. Ce s-a întâmplat cu toți acești șomeri rezultați din dezindustrializare? Majoritatea s-au întors în satele lor de origine, unde familiile lor fuseseră „reîmproprietărite”: aveau deci un petec de pământ, suficient pentru o mică economie domestică de subzistență. În 2000, populația ocupată în agricultură a ajuns astfel să reprezinte 41% din totalul populației ocupate, bătând toate recordurile europene. Doar că asta nu însemna și că acești oameni aveau cum să trăiască, cu toții, din această resursă modestă. Așa că, în momentul în care s-a umplut paharul și s-a ivit posibilitatea, o bună parte dintre ei au început să emigreze în Occident, în căutare de muncă. După o scurtă perioadă de „re-întinerire” a ruralului, acesta a revenit astfel la tendința sa de îmbătrânire – căci în străinătate au plecat, evident, mai ales cei tineri.

*

Care este situația actuală a celor „două Români”? Mai precis spus, care sunt, în prezent, decalajele dintre cele două „lumi”? Iată doar câteva dintre ele:

Mai departe, unele sate pur și simplu ies din tabel, ca să spunem așa. Astfel, de pildă, dacă raportul locuitori la un medic este cel din tabelul alăturat, trebuie adăugat și faptul că în 153 de comune, populația nu are deloc acces la servicii de sănătate sau că rata mortalității infantile nu este doar mare, ci este cea mai mare din Europa. Și un „detaliu” pe care îl neglijăm adesea: în 2014, sub 10% din drumurile comunale erau modernizate, 72 % erau acoperite cu pietre și

(foto 1)

pământ, mai mult de 25% dintre comune neputând utiliza drumurile în perioadele cu precipitații. Adăugați la această situație privatizarea integrală a transportului și lucrurile vor deveni și mai grave: firmele private de transport nu sunt dispuse să își distrugă microbuzele pe aceste drumuri proaste pentru doar o mână de clienți.

	URBAN	RURAL
Venituri pe gospodărie	2x	x
Populație asistată	0,07%	3,5%
Mortalitate infantilă	6‰	10‰
Alimentare publică apă	92,7%	27%
Canalizare publică	82,8%	5,3%
Raport locuitori/un medic	378	1417
Studii superioare	25,4%	4%

În consecință, nu doar circulația devine dificilă, ci medicii și învățătorii care locuiesc în alte comune sau orașe din apropiere vor fi primii care vor evita să se mai deplaseze în satele respective – ceea ce, mai departe, îi vor face pe tinerii din acele sate să se mute în altă parte, unde să poată asigura copiilor lor un viitor cât de cât decent. La „capătul drumului” vom găsi astfel ceea ce economiștii și sociologii numesc „pungi de sărăcie”, adică, mai simplu spus, sate care pur și simplu așteaptă să moară, la propriu. Dar și înmormântarea devine dificilă în aceste condiții... (foto 1)

Ca în cazul păpușilor ru-sești, decalajele se continuă și în interiorul lumii rurale. Satele mai apropiate de drumurile mari și/sau cu migrație externă puternică, de pildă, vor fi net diferite de cele îndepărtate de căile principale de acces și/sau fără migrație consistentă. Dar mai grăitoare este, pentru lumea rurală, repartiția terenurilor. Or, din acest punct de vedere, situația este, paradoxal, identică cu aceea din 1905, adică dinaintea mării răscoale din 1907:

Anul	Exploatații cu sub 5 ha		Exploatații cu peste 100 ha	
	% din exploatații	% din teren	% din exploatații	% din teren
1905:	77%	26%	0,6%	49%
1921 (înainte de reformă)		44%*	-	40%
1921 (după reformă)		74%	-	10%
1934	75%	28%	0,4%	28%
2002	94%	41%	0,2%	33%
2010	93%	30%	0,36%	49%
2013	82%	28,5%	0,6%	52%

Altfel spus, și atunci, și acum, 0,6% dintre exploatații dețin jumătate din terenul agricol al țării, cealaltă jumătate fiind împărțită între restul de 99% din populația rurală. Mai mult, 2,6 milioane de gospodării din România dețin sub 1 hectar de pământ. Este greu să trăiești doar din atât...

*

Cum se trăiește, deci, la sat? Cum trăiesc, în speță, bătrânii?

Mai întâi, să vedem însă cam care este această populație în vârstă.

Se vorbește de mult despre „îmbătrânirea demografică”, dar criza demografică actuală este mult mai profundă și, ciudat, mult mai puțin luată în

considerare. Am pierdut din populație, o știm, dar această pierdere este de peste 4 milioane din 1990 până în prezent și continuă cam în același ritm. Au plecat toți tinerii din țară! – își explică majoritatea oamenilor. Da, au plecat, dar nu este numai asta. Mai importantă este prăbușirea natalității și a fertilității. Astfel, după un vârf de 27,4‰ în 1967 (anul „decreștelor”), natalitatea a scăzut în permanență: 16‰ în 1980, 13,6‰ în 1990, 9,9‰ în 2010; în 2020 va ajunge probabil pe la 8‰. De asemenea, rata generală de fertilitate a scăzut de la 2,2 copii în 1989 la 1,3 începând cu 1994, plasând România chiar sub media europeană de 1,4 în doar câțiva ani. Simplificând lucrurile, de la doi copii, familiile din România au început să aibă mai degrabă un copil. Așa se face că, dacă numărul de pensionari scade constant din 2000 încolo (de la 6.154.000, la 5.273.000 în 2016), ponderea persoanelor vârstnice crește rapid. Astfel, indicele de dependență demografică (pondere persoane tinere și vârstnice la 100 de persoane adulte) a ajuns la 49% la începutul lui 2016, iar cel de dependență de vârstă (persoane de peste 65 de ani la 100 persoane între 20 și 64 de ani) a depășit 26% și va ajunge la aproximativ 31% în 2020. Mai simplu spus: ponderea populației de 65 ani și peste în total populație (adică procentul „bătrânilor”) a crescut de la 10,3% în 1990, la 17,4% la 1 ianuarie 2016, depășind din 2013 ponderea populației de 0-14 ani (care a scăzut de la 23,7% în 1990 la aproximativ 14% în prezent). Și mai simplu

spus: tot mai mulți bătrâni – și din ce în ce mai bătrâni – și tot mai puțini copii. Printre altele, aceasta înseamnă că tot mai puțină populație activă va trebui să întrețină tot mai mulți bătrâni. Și aceasta în condițiile în care, în ceea ce privește durata medie de viață activă (durata în care o persoană cu vârsta de 15 ani va fi activă – fie angajată, fie șomeră – pe parcursul întregii vieți) ne situăm pe locul 21 în UE28, cu un decalaj uriaș între bărbați (locul 15) și femei (locul 25). Dacă pensiile, acum, sunt cum sunt, există astfel mari temeri legate de cum vor arăta ele în zece, douăzeci de ani: cine le va mai plăti?

Din ce – și cum – trăiesc, în prezent, aceste persoane în vârstă?

Datele sunt seci: în 2016, 34,87% din totalul pensionarilor au avut venituri sub pragul de subzistență calculat pentru un pensionar singur (adică 594 lei), iar 44,35% din totalul pensionarilor au avut venituri sub pragul minim decent (adică 752 lei) – ne spune un studiu ICCV. Sau alte cifre: 9,10% dintre pensionarii de asigurări sociale de stat și agricultori se aflau sub pragul sărăciei absolute, iar 40,23% sub pragul sărăciei relative. Pensiile (care asigură puțin peste 50% din veniturile totale lunare ale gospodăriei) au crescut, este adevărat, dar puterea lor de cumpărare a scăzut – după cum amintea Giorgică Bădărău în numărul trecut. În final, peste 40% dintre aceste gospodării declară că nu au putut face față cheltuielilor curente cu venitul existent – procentul fiind, ca totdeauna, mai mare în rural decât în urban. Una peste alta,

putem spune că aproximativ jumătate dintre bătrânii României o duc prost spre foarte prost.

În aceste condiții, nu este de mirare că România conduce detașat topul european al persoanelor de vârstă a treia economic active (20,8% dintre persoanele între 65 și 84 de ani și 9,6% dintre cele de peste 85 de ani). Dar este oare acesta un motiv de mândrie sau, dimpotrivă, de tristețe? Toate aceste persoane sunt „economic active” nu pentru că vor să facă fitness sau au un hobby, ci pentru că nu au încotro și trebuie să rămână active pentru a supraviețui!

trăit: singurătatea. Statistic, cam 1,5 milioane de persoane vârstnice ar fi afectate de această problemă, consideră un studiu JFK. De asemenea, știm că numărul gospodăriilor formate dintr-o singură persoană având vârsta mai mare de 60 de ani a crescut cu 14% în primul deceniu al post-comunismului și este în continuă creștere. Dar singurătatea nu se reduce la izolarea fizică, la faptul de a fi singur; dincolo de aceasta, mai există sentimentul singurătății sau, poate mai bine spus, al însingurării. La țară, el poate fi, uneori, mai dramatic decât la oraș:

(foto 2)

La sat, situația este mult mai gravă. Desigur, există avantajul resurselor pe care ți le aduce gospodăria, dar acesta doar în măsura în care poți să te mai îngrijești de acea gospodărie. În privința veniturilor bănești lunare pe persoană însă, acestea erau la sfârșitul anului trecut de 1.291 lei în urban și de 734 lei în rural – adică 57% din veniturile urbane.

*

Să adăugăm la toate acestea un aspect inefabil, greu de măsurat, dar și mai greu de

asistând la plecarea copiilor în străinătate și la construcția de către aceștia a caselor „făloase”, care schimbă total spațiul trăit al satului și al propriei gospodării, acești vârstnici se simt adesea ca fiind „ultimii țărani”: o lume întregă dispăre cu ei...

Documentând cu multă sensibilitate fenomenul migrației, Petruț Călinescu a surprins adesea și privirea pierdută a acestor bătrâni. Fotografiiile lui sunt mai grăitoare decât orice alt comentariu suplimentar pe această temă! (foto 2)

Membrii Parlamentului Seniorilor discută cu domnul Florin Dorel Bodog, Ministrul Sănătății

PREMIERĂ: document de poziție pentru crearea unui cadru benefic îmbătrânirii active și demne

„Am fost foarte bucuroși să aflăm că Parlamentul Seniorilor din România a fost lansat și că deja lucrează într-un mod foarte eficient, deoarece este un moment oportun atât la nivel european, cât și la nivel mondial, întrucât se înregistrează o serie de progrese privind drepturile persoanelor vârstnice.” **Anne-Sophie Parent, Secretar General AGE Platform Europe.**

Confederația Caritas România, împreună cu Asociația C.A.R.P. „OMENIA” București, partener în cadrul proiectului „Cetățeni activi la puterea a treia”, a organizat în data de 25.04.2017, prima ediție a Forumului Seniorilor, eveniment în premieră în România dedicat promovării drepturilor persoanelor vârstnice.

Forumul Seniorilor a fost conceput ca un spațiu de comunicare între decidenții

politici și reprezentanții seniori ai Parlamentului Seniorilor – for consultativ care apără și promovează interesele persoanelor vârstnice. Cei 9 membri ai acestui for au prezentat în cadrul evenimentului un document de poziție și o platformă program ce cuprinde recomandări pentru crearea unui cadru legislativ favorabil unei îmbătrâniri demne și active.

Documentul de poziție reprezintă o analiză aprofundată a problemelor cu care se confruntă persoana vârstnică în România, cu accent pe domeniile-cheie precum: asistență socială, asistență medicală, îmbătrânire activă, participare publică și protecția drepturilor persoanelor vârstnice, sărăcie și excluziune socială.

REDACTIA

Unic event: Position paper for an active and dignified ageing environment

“We were very glad to hear that the Romanian Senior Citizens’ Parliament was launched and it is already working in a very efficient way, because it is a very good moment both European and global level as there is a series of progress on the rights of elderly people.”
Anne-Sophie Parent, General Secretary, AGE Platform Europe.

Caritas Confederation Romania, together with “OMENIA” P.M.H.H. Association Bucharest, partner of the project “Empowered Senior Citizens”, organized on 25th April 2017 the first edition of the Seniors’ Forum, a premiere event in Romania dedicated to the promotion of the rights of elderly persons.

The Seniors’ Forum was designed as a communication space between

the political decision-makers and the representatives of the Seniors’ Parliament - a consultative initiative group that defends and promotes the interests of the elderly. The 9 members of this initiative group presented a position paper and a program platform containing recommendations for creating a legislative framework favourable to a dignified and active ageing.

The Position Paper is an in-depth analysis of the problems faced by the elderly in Romania, focusing on key areas such as social assistance, health care, active ageing, public participation and protection of the rights of the elderly, poverty and social exclusion.

EDITORIAL OFFICE

„Legile pe care le facem trebuie să aibă parte de expertiza oamenilor buni și bătrâni”

Jurnalist
Ionuț CRIVĂȚ

Suntem la jumătatea anului 2017, un an care a început tumultuos și care ne-a îndepărtat întrucâtva de problemele cu care se confruntă vârstnicii din România, de la veniturile mici, exclusiunea socială, slaba dezvoltare a serviciilor sociale și până la legislația neadaptată nevoilor acestei categorii de populație. Ce loc ocupă vârstnicii pe agenda guvernanților și cum au făcut cunoștință aleșii țării cu reprezentanții seniorilor, reuniți la rândul lor într-un Parlament, citiți mai jos într-un amplu interviu acordat de deputatul Adrian Solomon, președintele Comisiei de Muncă și Protecție Socială din Camera Deputaților.

Domnule președinte Adrian Solomon, vorbeam în interviul pe care ni l-ați acordat anul trecut, înainte de alegeri, despre problemele vârstnicilor, așteptările și ceea ce s-a făcut pentru ei. Ce s-a mai întâmplat din toamnă până-n vară?

De la discuția precedentă avem o certitudine, faptul că partidul aflat acum la guvernare a câștigat alegerile cu un scor istoric, iar acest lucru se datorează faptului că a venit cu un program de guvernare

socotit de analiști ca fiind unul dintre cele mai bune propuse într-o dezbateră electorală din 1990 încoace. Acest program de guvernare, după cum știți, își dorește nu doar creșterea economică susținută, ci și o re-industrializare a României, chiar prin implicarea directă a statului, prin crearea fondului suveran de investiții, care să ducă la reparația industriei în zonele în care după '90 s-a distrus.

PARLAMENTUL SENIORILOR, calea spre un dialog, între generații

„Este o inițiativă laudabilă, am înțeles că România este a doua țară din Europa ce are o astfel de inițiativă. Dorim ca, dincolo de propunerile concrete pe care membrii Parlamentului Seniorilor le-au adus la cunoștință Comisiei pentru modificarea unor acte normative, să existe un dialog permanent și fructuos, astfel încât și legile pe care le facem noi să aibă parte de expertiza oamenilor buni și bătrâni. O viață activă după pensionare este unul dintre obiectivele acestui for consultativ. Ideea este să nu cerem cu tot dinandinsul înlocuirea persoanelor vârstnice odată ajunse la vârsta de pensionare cu cele tinere, pentru că experiența se capătă în timp, expertiza ține de problemele cu care te-ai confruntat și le-ai rezolvat de-a lungul vieții profesionale... și dacă nu ai un bătrân, să-l cumperi. Prin urmare cred că trebuie să milităm ca, atât cât puterile îi țin, să îi păstrăm la locurile de muncă tocmai pentru a da siguranță că ceea ce se întâmplă este supervizat de un expert.”

Important pentru noi este să readucem activitatea economică, industrială în zonele în care aceasta a dispărut sau și-a redus simțitor prezența. Totodată, urmărim creșterea veniturilor populației, una dintre cele mai importante categorii pentru noi fiind aceea a pensionarilor, care au ridicat această țară și

care acum trebuie să se bucure în primul rând de sprijinul statului, al Guvernului și al societății în general. Iată că, imediat după preluarea guvernării, am pus în practică una dintre propunerile noastre și anume reducerea la zero a impozitului și a CASS-ului percepute pensiilor sub 2.000 de lei, iar de la 1 ianuarie 2018 la o pensie mai mare de 2.000 de lei impozitul să fie de 10%. De la 1 martie a.c. a crescut și pensia socială minimă, de la 400 la 520 de lei, iar de la 1 iulie demarăm prima etapă a unui plan fezabil și realizabil în acești patru ani de guvernare – atingerea valorii de 45% a punctului de pensie din salariul mediu brut aflat în plată. Astfel, punctul de pensie va crește în fiecare an, astfel încât la 1 iulie 2020, acesta să atingă pragul de 45% din salariul mediu brut, adică undeva pe la 1.700 -1.750 de lei.

În programul de guvernare este inclusă și modificarea Legii nr. 17/2000, privind asistența socială a persoanelor vârstnice. Ce îmbunătățiri va aduce?

N-aș vrea să anticipez acum la ce lucrează ministerul, cea mai bună opțiune sau optică despre această modificare o are doamna ministru Lia Olguța Vasilescu. Să îi dăm creditul necesar și odată ce va finaliza dezbaterile pe legea salarizării să intre și în acest domeniu al asistenței sociale. Acolo, unde probabil, vor trebui să fie reformate sistemele de subvenționare care sunt prevăzute și în Legea nr. 34/1998, dar și tipurile de servicii care trebuie să fie sprijinite de către stat și care trebuie să intre în sarcina exclusivă a ONG-urilor,

a organizațiilor asociative ale pensionarilor.

Cum vedeți dezvoltarea acestor parteneriate cu ONG-urile?

În primul rând, societatea civilă reprezentată de aceste ONG-uri, cu acest tip de activitate, trebuie să fie pe viitor mâna caldă a statului în raport cu cetățenii. Astfel, serviciile pe care statul nu poate să le asigure, să revină în sarcina ONG-urilor care, sprijinite de stat, să le poată acorda cu profesionalism și cu dăruirea pe care o dovedesc de atâtea ori și de atâtea ani.

Parlamentul Seniorilor, cu ai cărui membri ați făcut cunoștință, dorește să sădească în mentalul colectiv că, în ceea ce-i privește pe vârstnici, pensia nu reprezintă totul...

Interesul nostru este ca - și avem și o modificare la Legea nr. 188 privind statutul funcționarului public - persoanele care au împlinit 65 de ani să nu fie scoase automat din sistem, pentru că s-ar putea să nu avem ce pune în loc. Există situații în țară în care, spre exemplu sunt pensionați arhitecții, șefi ai județelor sau ai municipiilor și nu are cine să le ia locul pentru că legea este restrictivă. Tinerii preferă să meargă în mediul privat, acolo unde nu doar salarizarea, ci și posibilitatea lor de a-și împlini visurile le dau posibilități multiple de afirmare. În acest caz cred că trebuie modificată legislația astfel încât, după o viață de muncă să poată beneficia și administrația și știința de munca celor care oricum cunosc mai multe decât un debutant.

Cum arată România în care ați vrea să trăiți?

România în care aș vrea să trăiesc este ca ziua de afară. Frumoasă, cu soare, cu oameni veseli și fără riduri pe față. Cu bunici sănătoși care își pot crește nepoții în liniște, fără grija zilei de mâine și fără gândul că sistemul sanitar este inaccesibil, fără gândul că sistemul de învățământ nu-i oferă nepotului ceva mai bun și ceea ce are el nevoie și fără spectrul războiului care plutește undeva deasupra capetelor noastre precum sabia lui Damocles.

” Vârstnicilor le datorăm totul. Și noi, cei de acum, suntem datorită lor pe acest pământ. Și dacă avem o țară frumoasă, pe care merită s-o slujim și s-o apărăm, este pentru că generațiile trecute, de-a lungul anilor, au muncit zi de zi pentru a o ridica și pentru a o apăra. ”

A evoluat în timp dialogul cu societatea civilă?

Acum, dacă ne aflăm în Parlament, nouă ne place să credem că reprezentăm poporul, nu statul, dar și Parlamentul este o putere a statului. Relația noastră este directă și nemijlocită, suntem în mijlocul pensionarilor ori de câte ori suntem invitați, de multe ori chiar ne autoinvităm, tocmai pentru că în activitatea noastră majoritatea actelor normative sau modificările, inițiativele colegilor noștri, se referă la modificarea legislației cu privire la pensii.

Parlamentul Seniorilor și Parlamentul României, parteneriat pentru vârsta a treia

Sociolog
Ionuț ARDELEANU

La scurt timp după prima întâlnire a Parlamentului Seniorilor cu membrii Comisiei pentru drepturile omului din Camera Deputaților, persoanele vârstnice din România au primit o veste extraordinară, venită chiar din Parlamentul României: a fost creată Subcomisia pentru protecția și promovarea drepturilor persoanelor vârstnice.

Despre problemele persoanelor vârstnice din România, atât cele care țin de sănătate, situația socio-financiară, de implicarea acestora în activități de îmbătrânire activă și în comunitate, de reprezentare, dar și despre soluțiile posibile, discutăm cu doamna deputat Tamara Ciofu, inițiatoarea înființării Subcomisiei pentru protecția și promovarea drepturilor persoanelor vârstnice și cu doamna Anca Zăvădescu, membru al Parlamentului Seniorilor.

Doamna deputat **TAMARA-DORINA CIOFU**, Vicepreședintele Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale, Președintele Subcomisiei pentru protecția și promovarea drepturilor persoanelor vârstnice.

Ce și-a propus să realizeze această subcomisie pentru persoanele vârstnice și care sunt prioritățile pentru anul 2017?

Ca o expresie a atenției acordate drepturilor cetățenilor români de către membrii Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale și urmare a inițiativei mele personale, precum și a întâlnirii cu reprezentanții „Parlamentului Seniorilor” din februarie, am propus și obținut aprobarea înființării, în cadrul comisiei din care fac parte, a Subcomisiei pentru protecția și promovarea drepturilor persoanelor vârstnice.

Subcomisia a fost înființată legal în data de 14 martie și va avea ca sferă de activitate următoarele:

□ rezolvarea, din punct de vedere legislativ, a problemelor cu care se confruntă persoanele vârstnice;

□ promovarea și respectarea drepturilor acestora, prin aplicarea legilor în vigoare;

□ creșterea calității vieții persoanelor vârstnice prin oferirea unei game variate de servicii și legislație corespunzătoare susținerii acestor servicii;

□ stimularea - prin pârghii legislative - a angajatorilor pentru menținerea sau încadrarea în muncă a persoanelor vârstnice;

□ prelungirea perioadei de independență financiară a acestora;

□ participarea persoanelor vârstnice la viața social-politică într-o măsură mai mare.

Din conducerea Subcomisiei fac parte: doamna deputat Tamara-Dorina Ciofu în calitate de Președinte, doamna deputat Elvira Șarapatin – Vicepreședinte și doamna deputat Eliza-Mădălina Peța – în calitate de Secretar.

În cadrul Caravanei „Cafenelele Seniorilor”, una dintre problemele semnalate de către seniori a fost slaba reprezentare și implicare a persoanelor vârstnice atât în ceea ce privește politicile publice în general, cât și politicile publice destinate persoanelor vârstnice în mod special. Cum intenționați să implicați organizațiile de seniori și grupurile de inițiativă ale acestora în stabilirea agendei de lucru a subcomisiei și în identificarea de soluții la problemele cu care aceștia se confruntă?

Este, din nefericire, o realitate faptul că există, deocamdată, o slabă reprezentare a persoanelor vârstnice, atât în ceea ce privește politicile publice în general, cât și politicile destinate persoanelor vârstnice, în condițiile în care această categorie de cetățeni este cea mai numeroasă și tinde să devină și mai numeroasă, din cauza îmbătrânirii populației și a sporului demografic negativ.

Faptul că regimul democratic în care trăim de mai bine de un sfert de secol se bazează și pe

” Asistăm în ultimul deceniu la o conștientizare sporită a bătrânilor acestei națiuni asupra faptului că trebuie, chiar și ei - în pofida vârstei și a multiplelor dificultăți cu care se confruntă - să se organizeze și să aibă un cuvânt de spus în cadrul procesului decizional și legislativ, nu numai prin intermediul Consiliului Persoanelor Vârstnice, conform prevederilor art. 5 din Legea nr. 16/2000 cu modificările și completările ulterioare. ”

democrația participativă, face imperios necesară atât organizarea vârstnicilor în structuri asociative, cât și implicarea lor la toate nivelurile decizionale, prin instrumentele oferite de Constituție și legile în vigoare.

Fiind vorba de un proces social cu implicații politice în plină desfășurare, putem considera că asistăm în ultimul deceniu la o conștientizare sporită a bătrânilor acestei națiuni asupra faptului că trebuie, chiar și ei - în pofida vârstei și a multiplelor dificultăți cu care se confruntă - să se organizeze și să aibă un cuvânt de spus în cadrul procesului decizional și legislativ, nu numai prin intermediul Consiliului Persoanelor Vârstnice, conform prevederilor art. 5 din Legea nr. 16/2000 cu modificările și completările ulterioare.

În acest sens, chiar inițiativa înființării Parlamentului Seniorilor, ca și a subcomisiei parlamentare amintite reprezintă dovezii notabile.

În ce măsură considerați că drepturile persoanelor vârstnice sunt cunoscute și respectate?

Cunoașterea și respectarea drepturilor persoanelor vârstnice a făcut progrese în ultimii ani - la nivelul autorităților și instituțiilor publice - chemate să implementeze legile de protecție socială, dar rămâne încă un deziderat în ceea ce privește cunoașterea drepturilor lor de către seniori, dacă avem în vedere tocmai conștientizarea și mobilizarea categoriei cetățenilor vârstnici pentru o mai profundă implicare în viața social-politică a "cetății", de care vorbeam în răspunsul la întrebarea anterioară.

Parlamentul Seniorilor a participat la ședința de lucru a Comisiei pentru drepturile omului din data de 27 februarie 2017 pentru a expune recomandările seniorilor privind îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice din România. Cum vedeți această inițiativă care și-a propus să susțină interesele persoanelor vârstnice din România, prin promovarea unui cadru legislativ modern și care să asigure creșterea calității vieții persoanelor vârstnice într-o societate prietenoasă tuturor vârstelor, și cum veți colabora pe termen lung cu Parlamentul Seniorilor?

Consider că inițiativa înființării Parlamentului Seniorilor este mai mult decât binevenită, tocmai în contextul participării crescute a vârstnicilor la procesele decizionale și legislative, mai ales pentru un lobby eficient și care să ofere datele primare despre situația socio-economică a persoanelor vârstnice din teritoriu, capitol la care, din păcate, Institutul Național de Statistică este depășit!

Subcomisia pentru protecția și promovarea drepturilor persoanelor vârstnice, în vederea realizării scopului său, va colabora strâns cu Parlamentul Seniorilor, precum și cu alte ONG-uri reprezentative ale vârstnicilor din România, în vederea preluării sugestiilor și propunerilor de lege aferente ale acestor organizații neguvernamentale și a transformării lor în inițiative legislative - de natură să îmbunătățească standardul de trai al vârstnicilor. Preo-

cuparea mea pentru elaborarea de inițiative legislative în scopul îmbunătățirii protecției sociale pentru categoriile socio-profesionale mai vulnerabile sau grupurile marginalizate reprezintă „firul roșu” al întregii mele activități de parlamentar de până acum, care s-a concretizat în cele 62 de inițiative legislative depuse în legislatura 2012-2016, și în cele 6 propuneri legislative inițiate în legislatura actuală. Subcomisia își propune, de asemenea, să colaboreze - la nivel instituțional - cu autoritățile centrale și locale și cu comisii cu activitate similară din parlamentele țărilor Uniunii Europene, în vederea ameliorării situației în care se află vârstnicii din România.

Ca inițiator al înființării subcomisiei pentru protecția și promovarea drepturilor persoanelor vârstnice, ce doriți să le transmiteți seniorilor din România?

În dubla mea calitate de parlamentar și de medic, am devenit sensibilă - într-o măsură sporită - la suferințele și problemele oamenilor, iar în profesia mea se știe că atitudinea pacientului contează enorm în procesul vindecării. *Mutatis mutandis*, pot spune cu satisfacție, că atitudinea de implicare activă a mai multor persoane vârstnice - prin intermediul organizării noului-înființat PARLAMENT al SENIORILOR - în procesul de elaborare al legilor va fi de natură să amelioreze o parte mai mare a problemelor complexe cu care se confruntă această categorie de cetățeni, din care - peste puțin timp - vor face parte toți politicienii de azi!

Doamna ANCA ZĂVĂDESCU, membru al Parlamentului Seniorilor, Președinte al Asociației „Niciodată Singur – prietenii vârstnicilor”.

Care sunt așteptările membrilor Parlamentului Seniorilor privind funcționarea Subcomisiei pentru protecția și promovarea drepturilor persoanelor vârstnice, și care sunt problematicile pe care le considerați vitale pentru a apărea pe agenda sa de lucru?

Înființarea subcomisiei constituie pentru noi, membrii Parlamentului Seniorilor, o frumoasă răsplată pentru efortul depus de seni-

ori vreme de un an de zile de a inventaria, pregăti și documenta responsabil, problemele serioase cu care se confruntă populația vârstnică din România, în continuă creștere numeric. Am avut de ales dintr-o multitudine de probleme ale vârstnicilor, pe care să le propunem spre rezolvare, ceea ce nu a fost ușor. Am decis însă că trebuie să începem cu cele mai importante dintre ele, adică acele probleme care, odată rezolvate, pot aduce schimbări vizibile în viața vârstnicilor, probleme pe care le-am grupat pe tematici (asistență socială, asistență medicală, îmbătrânire activă, participare publică și protecția drepturilor persoanelor vârstnice, sărăcie și excluziune socială). Am avut în vedere permanent, ca prioritar să fie acele tema-

tici cuprinse atât în Programul de guvernare actual, cât și în Strategia privind îmbătrânirea activă, elaborată de Guvern în anul 2015, conform directivei europene. În acest context, principalele probleme supuse atenției comisiilor de specialitate din cadrul Parlamentului României au făcut referire la:

- modificări legislative din legislația care se referă la pensionari și care uneori este discriminatorie;
- lipsa unei strategii de țară privind vârstnicii;
- elaborarea unor studii privind persoana vârstnică și nevoile ei;
- încurajarea continuării activității de către vârstnici și după pensionare și elaborarea unei metodologii de trecere treptată de la activitatea profesională la pensie;
- un sistem de sănătate care să răspundă nevoilor vârstnicilor și dezvoltarea unui sistem geriatric național;
- servicii de îngrijire la domiciliu de calitate și de lungă durată pentru vârstnici;
- legislație mai puțin permisivă în privința abuzurilor asupra vârstnicilor;
- elaborarea unei Carte a drepturilor persoanelor vârstnice;
- încurajarea voluntariatului la vârsta a treia, pentru a da vârstnicilor sentimentul utilității și a crea o punte de legătură între generații diferite.

Care este viziunea Parlamentului Seniorilor legat de implicarea seniorilor în elaborarea politicilor publice?

Așa cum am precizat și în răspunsul anterior, considerăm

” Pentru a cere să ni se respecte drepturile, trebuie însă să le cunoaștem, iar atunci când constatăm că nu ne sunt respectate, este obligatoriu să reacționăm! ”

deosebit de important să ne implicăm în elaborarea politicilor publice, mai ales în problemele care ne privesc direct. Nimeni nu poate cunoaște mai bine decât noi problemele pe care le întâmpinăm la o vârstă înaintată și nimeni nu ne poate oferi mai bine soluții pentru aceste probleme. Credibilitatea noastră izvorăște tocmai din faptul că ne susținem propriile nevoi, determinate de problemele specifice vârstei a treia, probleme cu care ne confruntăm zilnic și cărora le căutăm soluții. Faptul că nu prea suntem consultați, nu ne descurajează, ci ne determină să ne organizăm mai bine pentru a ne face vocea auzită. Suntem un segment reprezentativ al populației și avem dreptul să fim prezenți și să ne spunem părerea la toate nivelurile decizionale ale autorităților publice locale și centrale. Parlamentul Seniorilor a fost creat tocmai din necesitatea îndeplinirii acestui deziderat și este hotărât să găsească cele mai bune metode de a îmbunătăți prevederile legislative care să-i permită să-și îndeplinească această menire.

În planul de acțiune al Parlamentului Seniorilor pentru anul 2017, o activitate importantă o reprezintă colaborarea cu autoritățile publice centrale și locale (Parlamentul României, Guvernul, Ministerul Muncii și Justiției Sociale, Ministerul Sănătății etc). Cum vedeți colaborarea cu acestea, și în mod special cu reprezentanții subcomisiei pentru protecția și promovarea drepturilor

persoanelor vârstnice?

Suntem deosebit de plăcut impresionați de deschiderea pe care membrii Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale au avut-o față de situația vârstnicilor, prezentată de noi, membrii Parlamentului Seniorilor, în cadrul ședinței din 27 februarie 2017. Decizia doamnei deputat Tamară-Dorina Ciofu, de a veni în sprijinul nostru prin crearea, o săptămână mai târziu a unei subcomisii pentru protecția și promovarea drepturilor persoanelor vârstnice, a creat cadrul în care putem aduce în discuție diferitele probleme ale acestui segment al populației, cu propunerea soluțiilor de rezolvare. Programarea cu regularitate a întâlnirilor acestei subcomisii în cadrul căreia reprezentanții ai Parlamentului Seniorilor vor putea prezenta punctual problemele pe care le susțin pentru a fi rezolvate legislativ,

reprezintă un pas deosebit de important în evoluția demersului nostru. Acesta este un prim pas înainte. Suntem conștienți că va trebui să stabilim astfel de legături cu mult mai multe autorități care prin activitatea lor ne pot sprijini în demersul nostru și ne gândim deja cum vom face acest lucru în viitor.

Care este mesajul Parlamentului Seniorilor pentru seniorii din România?

Mesajul Parlamentului Seniorilor pentru seniorii României este unul simplu: dacă ne dorim o bătrânețe demnă, să ne simțim utili pe tot parcursul vieții și solidari cu celelalte generații, este obligatoriu să milităm pentru ca drepturile fundamentale să ne fie respectate. Pentru a cere să ni se respecte drepturile, trebuie însă să le cunoaștem, iar atunci când constatăm că nu ne sunt respectate, este obligatoriu să reacționăm!

România pe drumul european

Doctor în istorie
Ana Ioana IRICIUC

Ministrul
de Externe francez,
Aristide BRIAND
(29 martie 1862 -
7 martie 1932)

În numărul trecut al revistei noastre am abordat problema istoricului ideii de Uniune Europeană, subiect mult mai complex decât o arată aparențele. Dar care este poziția pe care România a abordat-o în acest context? Dacă proiectele/ideologia antebelică nu și-au regăsit ecoul concret în mediul românesc, cele interbelice (Pan - Europa a contelui austriac Richard Coudenhove Kalergi și Uniunea Europeană propusă de ministrul de Externe francez, Aristide Briand) au influențat direct politica noastră externă.

Astfel, necesitatea perioadei 1917-1940 pentru România a fost recunoașterea unității naționale, atât pe plan intern (de către minoritățile naționale), cât și pe plan internațional. Europa, la rândul său, își căuta un nou echilibru între unitățile statal-naționale apărute pe ruinele imperiilor prăbușite. Ca și celelalte state mici și mijlocii,

România considera principiul neimixtiunii în problemele lor interne ca un principiu primordial pentru salvagardarea suveranității naționale și a securității statale. În perioada interbelică, ca și mai târziu de altfel, în politica externă a acestor țări s-a manifestat, în cele mai variate forme, voința de a impune respectul pentru suveranitatea și integritatea lor.

Greu încercată de război, România sprijinea orice inițiativă menită să consolideze pacea. Dacă ideea pan-europeană a eșuat încă din fașă, răspunzând la proiectul Briand de federalizare a statelor, guvernul de la București se arăta favorabil unei asemenea acțiuni care trebuia să se bazeze pe: „*respectarea tratatelor, a integrității teritoriale, a independenței, a suveranității și egalității lor*” („Monitorul oficial”, partea I, nr. 70, 27 martie 1929). Se atrăgea, totodată, atenția asupra gravității raporturilor economice internaționale și a efectelor pe care rezolvarea acestor probleme le aveau în desfășurarea relațiilor externe.

La 8 iulie 1930, Guvernul român răspundea în mod oficial memorandumului Briand de la 1 mai, angajându-se „că va da întregul său concurs pentru realizarea proiectului”, dar considera că „o înțelegere foarte mlădioasă ar fi suficientă pentru a permite organizarea unei strânse colaborări pe tărâmul economic”.

Sprijin acordat proiectului Briand

La 11 septembrie 1929, în cadrul dezbaterilor Ligii Națiunilor, într-un discurs, G.G. Mironescu (Ministrul de Externe) își exprima clar sprijinul acordat proiectului Briand și sublinia adeziunea României la fiecare dintre tezele acestuia, afirmând: „Întâi nu este vorba de o organizare care să creeze un antagonism între Europa și un alt continent; dimpotrivă, această cooperare este menită să ușureze cooperarea Europei cu celelalte continente (...) această legătură federală nu va schimba întru nimic situațiunea statelor, cu membre ale Societății Națiunilor (...) este înțeles, că e vorba, înainte de toate, de o organizație cu bază economică, forma aceasta fiind mai puțin greu de realizat”. În consecință, la acel moment, G. G. Mironescu era pe deplin de acord cu Planul Briand.

Nicolae Titulescu, vorbind despre propunerile lui Briand, în cadrul Conferinței ținută la Cambridge la 19 noiembrie 1930, sublinia că este „o inițiativă generoasă destinată a apropia popoarele de pe continent” și adăuga că reprezintă „singura soluție pentru a menține pacea între popoare” (R. Deutch, Nicolae Titulescu. Discursuri). Rezervele României în ceea ce privea proiectul erau justificate. Dimitrie Gusti considera că era

necesar să se creeze un paralelism „care să absoarbă atât primatul economicului, cât și pe cel al politicului” (Dimitrie Gusti).

Nicolae Titulescu considera că unele dintre ideile lui Briand au fost greșit interpretate și tendențios maltratate de unii analiști provenind din țările învinse în Primul Război Mondial. În consecință, el încerca să le pună în adevărata lor lumină. Uniunea Europeană urmărea ca obiectiv rezolvarea crizei economice. Nu s-a pus niciodată problema ca Europa „să fie contopită într-un singur stat”, ci faptul că se susținea doar o înțelegere regională a statelor europene. Uniunea Europeană nu era îndreptată împotriva Societății Națiunilor, ci în sprijinul ei.

La 17 septembrie 1930, șeful delegației române de la lucrările Societății Națiunilor, Gh. G. Mironescu, sprijinea, în continuare, proiectul lui Aristide Briand de creare a „Uniunii Federale Europene”, arătând însă că, din punctul său de vedere, adevărata soluție a crizei economice „nu se poate să se găsească decât pe plan mondial sau, cel puțin, pe un plan internațional foarte întins”. În ceea ce privește problema dezarmării, delegatul român arăta că trebuie să se acționeze pe trei direcții: limitarea progresivă a armamentelor terestre și maritime; dezarmarea morală; dezarmarea economică. Obstacolele care stăteau în calea dezarmării erau: faptul că nu toate statele erau membre ale Societății Națiunilor și, în consecință, nu toate erau obligate să dezarmeze; dificultatea controlării reducerii armamentelor; înarmarea clandestină; supremația șoviniștilor în anumite țări; antagonismele economice, etc.

România participa între 1930-1931 la lucrările „Comitetului pentru Uniunea Europeană”, încheiate, însă, fără nici un rezultat. Eșecul Proiectului Briand a fost determinat de un complex de factori. Din punct de vedere economic, politica protecționistă a celor mai multe state a fost și mai mult accentuată de marea criză economică din 1929-1933. Relațiile dintre state au fost din ce în ce mai tensionate din cauza barierelor vamale și a competiției pentru obținerea de noi piețe de desfacere. Criza a favorizat și apariția unor probleme de ordin social prin exacerbarea naționalismului extremist. Reacția Germaniei a fost decisivă pentru destinul Planului de Uniune Europeană promovat de Franța. Miniștrii de externe ai celor două mari puteri, Aristide Briand și Gustav Stresemann, au susținut un important dialog franco-german, în anii 1924–1929, privind relațiile bilaterale și organizarea Europei. Prin urmare, Stresemann a susținut formal Planul Briand de Uniune Europeană în septembrie 1929. Dar dialogul franco-german a fost întrerupt după moartea lui Stresemann, survenită la 3 octombrie 1929, și instaurarea guvernului Brüning la 27 martie 1930. Cabinetul Brüning a înfăptuit o schimbare decisivă a politicii externe germane în sens naționalist revizionist și a respins elegant Planul. Pentru oficialii de la Berlin și pentru opinia publică germană, ordinea priorităților era simplă: mai întâi trebuiau revizuite tratatele și restaurată puterea politică, economică și militară a Germaniei, după care era timp pentru a discuta și despre o eventuală organizație europeană. Răspun-

sul oficial al Germaniei la Planul Briand a fost dezbătut și adoptat de cabinetul Brüning în ședința sa decisivă din 8 iulie 1930.

Revizionismul italian a accentuat conflictele dintre Franța și Italia. Mussolini era de-a dreptul ostil Planului Briand, ceea ce a atras împotriva sa opinia publică. Uniunea Sovietică, la rândul său, considera Planul ca fiind o nouă conspirație capitalist-imperialistă menită să o distrugă. Opoziția față de o unificare a Europei în forme instituționale distincte, îndeosebi din partea statelor componente ale Commonwealthului, prioritară pentru interesele engleze, determina Marea Britanie să se limiteze la contrapropunerea creării în cadrul Ligii Națiunilor a unor comitete speciale pentru promovarea colaborării europene (Cătălin Turliuc, *Eforturi de unificare europeană în perioada interbelică*).

NICOLAE TITULESCU,
ministru de externe
(4 martie 1882 - 17 martie 1941)

**” O inițiativă generoasă
destinată a apropia popoarele
de pe continent (...) singura soluție
pentru a menține pacea între
popoare. ”**

NICOLAE TITULESCU

Planul a fost respins de 15 state. Pentru țările din Sud - Estul Europei, între care și România, planul era atacabil în instrumentele sale organizatorice și în unele țeluri ascunse, considerând că suveranitatea statelor era afectată.

De asemenea, din perspectiva lor, nu putea fi ascunsă intenția Franței de a controla această organizație.

EXCLUZIUNEA economico-financiară a persoanelor vârstnice

Economist
Giorgică BĂDĂRĂU
Asistent social
Antonia Milena TOMESCU

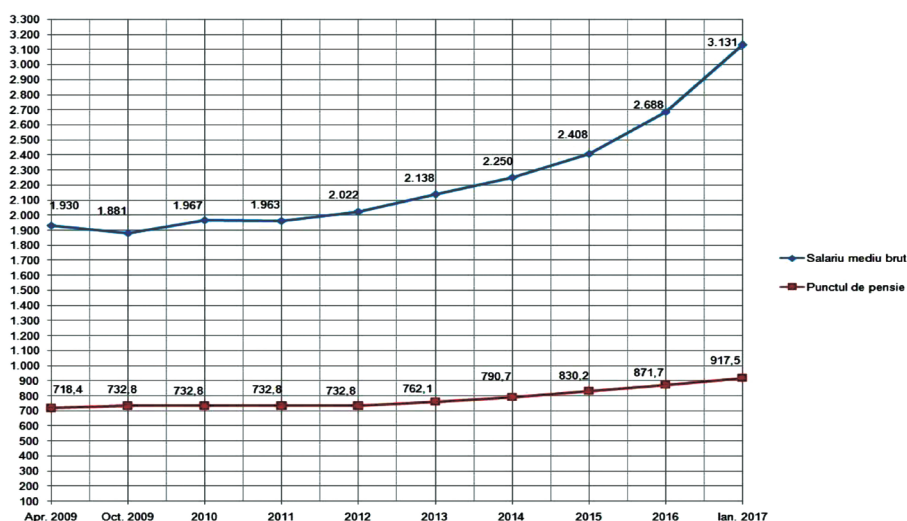
Pensionarii și persoanele vârstnice din România sunt supuse unui proces accentuat de excluziune economico-financiară și care paradoxal se adâncește în fiecare an, odată cu polarizarea și stratificarea socială.

Sursele de venit ale persoanelor vârstnice sunt limitate, participând în perioada de acumulare la un singur pilon de pensii, prin asigurările sociale de stat.

Veniturile limitate nu le-au permis înscrierea la un pilon privat de pensii, acumulare de acțiuni, unități de fond, titluri de proprietate etc. și i-au făcut dependenți de pensie.

Dar prețurile la produsele alimentare, bunuri și servicii au evoluat în funcție de puterea de cumpărare a salariaților, a cetă-

**Raportul dintre punctul de pensie și salariul mediu brut
în perioada 2009-2017**

TABEL
cu raportul dintre punctul de pensie și salariul mediu brut

NR. CRT.	ANUL	PUNCTUL DE PENSIE (LEI)	SALARIIUL MEDIU BRUT (LEI)	%
1	2009	718,4 (aprilie)	1.930	37,22%
		732,8 (octombrie)	1.881	39%
2	2010	732,8	1.967	37,2%
3	2011	732,8	1.963	37,3%
4	2012	732,8	2.022	36,2%
5	2013	762,1	2.138	35,6%
6	2014	790,7	2.250	35,1%
7	2015	830,2	2.408	34,5%
8	2016	871,7	2.688	32,4%
9	2017	917,5 (ianuarie)	3.131	29,3%

CONCLUZIE:

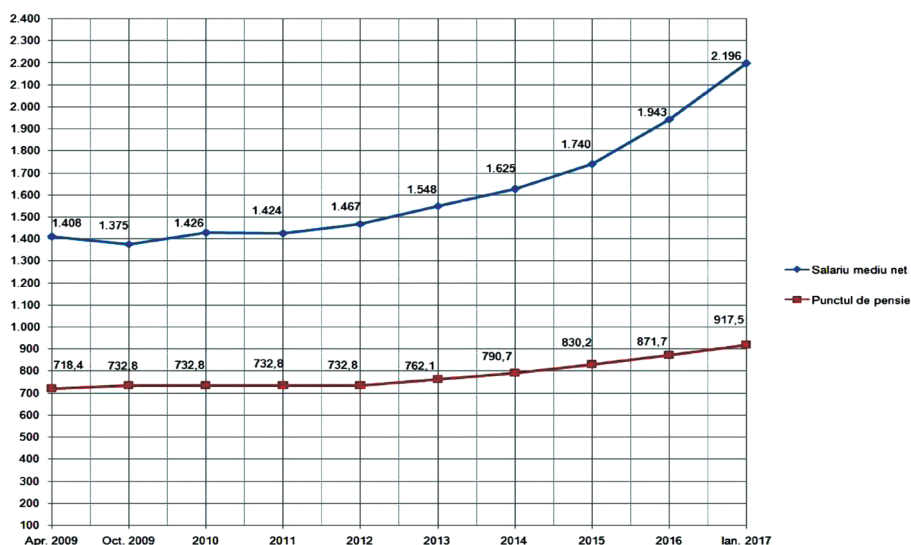
Dacă în anul 2009 punctul de pensie reprezenta 39% din salariul mediu brut, în prezent punctul de pensie reprezintă 29,3%. Pensionarii au solicitat permanent și unele partide politice au susținut necesitatea ca punctul de pensie să reprezinte 45% din salariul mediu brut pe economie.

SURSĂ DATE:

1. Institutul Național de Statistică
2. Institutul de Cercetare a Calității Vieții
3. Casa Națională de Pensii Publice

țenilor activi și nu de valoarea pensiilor care privesc prin prisma a doi indicatori de bază au avut creșteri relativ mici și care, de fapt, au dus la scăderea nivelului de trai. Privind graficele și tabelele alăturate care redau raportul dintre pensia socială minimă - salariul mediu brut, și respectiv, punctul de pensie – salariul mediu și brut, observăm că ecartul dintre acestea este elocvent.

Raportul dintre punctul de pensie și salariul mediu net în perioada 2009-2017

TABEL
cu raportul dintre punctul de pensie și salariul mediu net

NR. CRT.	ANUL	PUNCTUL DE PENSIE (LEI)	SALARIUL MEDIU NET (LEI)	%
1	2009	718,4 (aprilie)	1.408	51%
		732,8 (octombrie)	1.375	53,3%
2	2010	732,8	1.426	51,4%
3	2011	732,8	1.424	51,5%
4	2012	732,8	1.467	50%
5	2013	762,1	1.548	49,2%
6	2014	790,7	1.625	48,7%
7	2015	830,2	1.740	47,7%
8	2016	871,7	1.943	44,9%
9	2017	917,5 (ianuarie)	2.196	41,8%

CONCLUZIE:

Dacă în anul 2009 punctul de pensie reprezenta 51% din salariul mediu net, în prezent punctul de pensie reprezintă 41,8%.

SURSĂ DATE:

1. Institutul Național de Statistică
2. Institutul de Cercetare a Calității Vieții
3. Casa Națională de Pensii Publice

Pornind de la aceste venituri, constatăm că un număr impresionant de pensionari este nevoit să achiziționeze produsele alimentare cele mai ieftine, să se îmbrace second-hand sau de la solduri și să caute cele mai ieftine medicamente.

Excluziunea economică se manifestă și prin faptul că pe piața românească sunt puține produse specifice economiei de argint, concret produse destinate vârstnicilor la prețuri accesibile pentru uzul la domiciliu (telefoane cu tastatură mare, sisteme de alarmă simple, alarme call center, mobilier ultra ușor și manevrabil) sau pentru uzul personal (bastoane foarte ușoare, portmoneu, geantă, geamantan cu senzori, truse de scule ușor de mânuit pentru reparații, grădinarit etc.).

Industria românească nu s-a pliat încă pe aceste nevoi ale populației în vârstă, crescând, dar țări precum Franța, Spania, Germania, Anglia, Irlanda, Slovacia și-au luat măsuri.

Pe același trend se înscrie și preocuparea agenților economici privind organizarea/ergonomia locurilor de muncă pentru vârstnici care, de regulă, sunt mai scunzi și cu forță fizică mai puțină decât cei tineri.

Excluziunea economică, inclusiv prin privarea de consum, afectează nivelul de trai al vârstnicilor, dar și dezvoltarea economiei naționale prin reducerea numărului de consumatori.

Accesul limitat la servicii bancare este determinat pe de o parte de condițiile impuse de băncile comerciale privind veniturile, vârsta și garanțiile, dar și de capacitatea redusă a unei bune părți dintre vârstnici de a utiliza instrumentele bancare.

Pensionarii sunt cei care prin veniturile lor susțin funcționarea caselor de ajutor reciproc ale pensionarilor, fondul de împrumut fiind constituit din fondurile individuale ale membrilor.

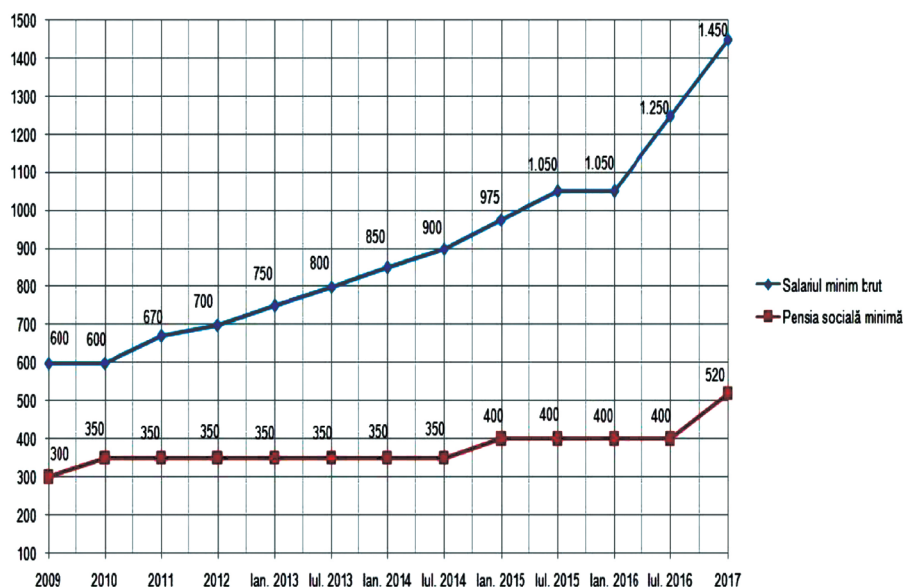
Dar, începând cu anul 2011, cheltuielile vârstnicilor aferente împrumuturilor la casele de ajutor reciproc s-au majorat prin introducerea executorului judecătoresc în procesul de executare silită (Legea nr. 287/2011 privind executarea creanțelor) și prin Legea nr. 17/2017 de aplicare a Ordonanței nr. 1/2016 de modificare a Codului de Procedură Civilă care introduce înregistrarea contractelor de împrumut în registrele publice de evidență (contra cost). Numai prin aceste două legi vârstnicii plătesc între 100 și 1.000 de lei în plus, față de situația anterioară.

Dar, excluziunea financiară se manifestă cel mai pregnant prin prevederile art. 729 din Codul de Procedură Civilă, care stipulează că suma popribilă este de jumătate din salariul minim net pe economie (acum 1.065 lei : 2 = 532,5 lei).

În aceste condiții, vârstnicii cu o pensie mai mică de 600 de lei nu mai pot depune dosare de creditare pentru sume mai mari decât fondul de cotizație personal necesare la achiziții de bunuri de folosință medie (frigidere, aragaz, congelator), dar și proteze dentare, auriculare etc.

Prevederilor Codului de Procedură Civilă restrictive li se adaugă lacunele din Legea nr. 540/2002 privind casele de ajutor reciproc ale pensionarilor care nu prevăd executarea garanțiilor personale (giranților).

Raportul dintre pensia minimă socială și salariul minim brut în perioada 2009-2017

TABEL
cu raportul dintre pensia minimă socială și salariul minim brut

NR. CRT.	ANUL	PENSIA SOCIALĂ MINIMĂ (LEI)	SALARIUL MINIM BRUT (LEI)	%
1	2009	300	600	50%
2	2010	350	600	58,3%
3	2011	350	670	52,2%
4	2012	350	700	50%
5	2013	350	750 (ianuarie)	46,7%
			800 (iulie)	43,8%
6	2014	350	850 (ianuarie)	41,2%
			900 (iulie)	38,9%
7	2015	400	975 (ianuarie)	41%
			1.050 (iulie)	38,1%
8	2016	400	1.050 (ianuarie)	38,1%
			1.250 (mai)	32%
9	2017	520	1.450	36%

CONCLUZIE:

Dacă în anul 2009 pensia socială minimă reprezenta 50% din salariul minim brut pe economie, în prezent acesta reprezintă 36%.

SURSĂ DATE:

1. Institutul Național de Statistică
2. Institutul de Cercetare a Calității Vieții
3. Casa Națională de Pensii Publice

Astfel, 1.022.000 de pensionari cu pensie socială minimă și cei cu pensie sub 600 de lei sunt total excluși de la un împrumut mai mare decât valoarea pensiei.

▣ Soluțiile pe termen mediu și lung vizează:

- Creșterea pensiei sociale minime garantate și a punctului de pensie astfel încât ecartul dintre acestea și salariul minim brut, respectiv salariul mediu brut, să se diminueze (punctul de pensie să fie 45% din salariul mediu brut pe economie);

- Susținerea dezvoltării de bunuri și servicii destinate vârstnicilor pentru uzul domestic și personal prin întreprinderile de economie socială.

Dar, apreciem că trebuie implementate și soluții pe termen scurt, cu impact imediat, care să modifice și să completeze cadrul legislativ, pentru favorizarea creditării persoanelor vârstnice:

- Modificarea art. 729 (3) (b) din Codul de Procedură Civilă prin introducerea sintagmei „și cuantumul pensiei sociale minime numai asupra părții ce depășește o treime din acest cuantum”;

- Modificarea Legii nr. 540/2002 privind casele de ajutor reciproc ale pensionarilor prin completarea art. 14, prin includerea la titlul executoriu și a garanțiilor personale.

- Modificarea și completarea Legii nr. 19/2015 privind economia socială prin crearea de facilități întreprinderilor de economie socială care realizează produse specifice economiei de argint (pentru vârstnici);

- Aplicarea urgentă a prevederilor Legii nr. 209/2015 pentru completarea OUG nr. 13/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată, care va permite utilizatorilor de carduri să retragă numerar de la POS-uri din magazine, benefică în mod deosebit în mediul rural (promulgată în 25 octombrie 2016, dar amânată din lipsa normelor de aplicare și necorelării cu legea caselor de marcat).

Unele analize efectuate pentru perioada 2018 - 2022 scot în evidență că ecartul dintre pensii și salarii se va mări în continuare, în defavoarea pensionarilor, așa că propunerile de modificare și completare a cadrului legislativ par a fi singura soluție.

Nici eliminarea impozitului asupra pensiilor sub 2.000 de lei și a contribuțiilor pentru asigurările sociale de sănătate nu vor diminua excluziunea economico-financiară a pensionarilor, dacă urmărim în același timp și trendul salariilor și bineînțeles al prețurilor.

Concluzia privind oferta societății actuale românești pentru prevenirea excluziunii economico-financiare a vârstnicilor este dureroasă.

Casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, indiferent de forma sub care au fost cunoscute în cei peste 110 ani de existență au constituit singurul colac de salvare al vârstnicilor. A sosit momentul ca și decidenții politici să înțeleagă acest lucru și să sprijine modificările legislative sugerate mai sus, astfel mulți vârstnici vor deveni o povară pentru serviciile sociale din comunitățile locale.

România, între democrație și totalitarism

Doctor în istorie
Ana Ioana IRICIUC

Cândva, Goethe afirma "Cine nu-și cunoaște trecutul este condamnat să îl repete". Este o lecție pe care fiecare dintre noi ar trebui să o poarte în minte. Ar trebui să privim atent în trecutul nostru pentru a putea înțelege ceea ce se întâmplă acum. Iar această lecție se poate aplica cu ușurință și situației politice de astăzi. Am văzut în ultimul timp o serie de sloganuri ce fac trimitere la trecutul nostru politic, dar câți dintre noi îl cunosc cu adevărat?

Nu vom discuta aici despre ideea de democrație și despre originile sale, acestea fiind deja cunoscute celor mai mulți dintre noi. În schimb, un subiect interesant îl constituie, din punctul nostru de vedere, acele mișcări politice considerate a fi democratice sau extremiste și modul în care ele s-au reflectat în istoria Europei și a țării noastre.

Secolul al XX-lea este secolul confruntării între regimurile democratice și cele totalitare. La nivel european, în timpul primului război mondial principiile democrației liberale au avut de suferit din cauza intervenției

puternice a statului. Mai mult, după încheierea acestuia, statul caută să mențină controlul. În cele mai importante state democratice, electoratul a adus la putere partidele de dreapta.

„ *Democrația înseamnă guvernare prin dezbatere, dar este eficientă doar dacă îi poți opri pe oameni să vorbească.* **”**

CLEMENT ATLEE, Prim-ministru al Marii Britanii, 1945-1951

În Europa centrală și răsăriteană prăbușirea marilor imperii a fost urmată de apariția unor state cu regimuri liberal-democratice. Marea criză din 1929-1933 pune în dificultate democrațiile liberale și, în timp ce în unele state democratice supraviețuiesc, în altele se instalează regimuri autoritare.

Viața politică românească a cunoscut o accentuată dezvoltare democratică fundamentată pe introducerea votului universal în 1918 și pe adoptarea în 1923 a noii Constituții. Prevederile acesteia au constituit baza democrației românești interbelice, dar funcționarea mecanismului democratic s-a dovedit a fi dificilă. În sistemul politic din România interbelică, partidele politice aveau un rol esențial, dar Constituția nu conținea nici un cuvânt despre acestea. Totuși aceasta prevedea anumite drepturi și libertăți care presupuneau existența partidelor. Scena politică interbelică a fost dominată de două partide: Partidul Național Liberal și Partidul Național Țărănesc.

Dacă liberalismul pune în centrul societății individul, având la bază teoria concretizată în formula «prin noi înșine», țărănismul, pe de altă parte, susținea primatul țărănimii, ca o clasă independentă, cu un rol deosebit în evoluția ulterioară a societății. Aceștia apreciau că țara nu dispunea de suficient capital pentru susținerea dezvoltării economiei și se pronunțau pentru politica «porților deschise» față de capitalul străin.

În perioada interbelică au apărut și curente extremiste de dreapta și stânga, ambele anulând, în proporții distincte, dreptul la liberă exprimare. Cea mai importantă grupare de dreapta a fost cea a lui Corneliu Zelea Codreanu care în 1930 constituie Garda de Fier. Doctrina legionară se proclamă creștină, element menit să sublinieze atât orientarea antisemită, cât și con-

damnarea morală a oamenilor politici acuzați de materialism. În locul sistemului democratic de alegere a conducătorilor țării, legionarii susțineau teoria elitelor.

Extrema stângă din România era reprezentată de Partidul Comunist, înființat în 1921. Concepția comunistă aprecia că orânduirea capitalistă e perimată și trebuia lichidată pe calea revoluției. Orientarea antinațională a P.C.R. a dus la scoaterea lui în afara legii, în anul 1924. Începând din august 1944, P.C.R. participă la guvernare și treptat reușește să preia întreaga putere. Ce s-a întâmplat în anii guvernării comuniste și mai ales modul în care a luat sfârșit ar putea reprezenta subiectul unui studiu aparte.

În concluzie, înainte de a face afirmații referitoare la existența unor mișcări extremiste în peisajul politic românesc actual, ar trebui, poate, să studiem cu atenție trecutul, să vedem ce a condus la instabilitatea politică, ce a propulsat mișcările extremiste. Poate așa ne va fi mai ușor să înțelegem calea pe care ne aflăm...

” În vârful piramidei se află Fratele cel Mare. Despre fiecare succes, fiecare realizare, fiecare victorie (...) se afirmă că izvorăsc direct din conducerea sa și sunt inspirate de el. Fratele cel Mare este masca sub care Partidul se prezintă lumii întregi. ”

**GEORGE ORWELL,
(O mie nouă sute optzeci și patru)**

Responsabilitatea socială corporatistă

Asistent social

Antonia Milena TOMESCU

Responsabilitatea socială putem spune că a apărut ca răspuns la slaba capacitate a statului, a societății de a interveni pentru soluționarea unor probleme sociale, culturale, economice și chiar de mediu. Aceasta trebuie percepută mai degrabă ca o serie de acțiuni și reacții sociale firești, și nu ca o datorie socială. A crea și dezvolta astfel de acțiuni reprezintă un exemplu clar de asumare a rolului civic atât la nivel individual, cât și la nivel de organizație sau instituție.

Astfel, responsabilitatea socială, la nivelul societăților prezente, reprezintă o normalitate asumată atât de organizații neguvernamentale, cât și de societăți comerciale, firme și companii.

Responsabilitatea socială în cadrul companiilor

Părintele literaturii moderne, Howard Bowen, spunea despre responsabilitatea socială

corporatistă că ”reprezintă obligația oamenilor de afaceri de a promova politici, de a adopta decizii și de a realiza acțiuni care susțin obiectivele și valorile societății de ansamblu”. (Social responsibilities of the businessman, New York, Harper&Row, 1953)

Conceptul de responsabilitate socială a luat naștere la sfârșitul secolului al XIX-lea și s-a dezvoltat de-a lungul anilor sub influența diverselor abordări și strategii propuse de entitățile economice care și-au asumat acest rol de răspundere socială. Adoptată inițial de companiile multinaționale, responsabilitatea socială a început să fie asimilată tot mai mult și de companiile românești, odată cu integrarea României în Uniunea Europeană și extinderea piețelor în afara granițelor.

Ideea de responsabilitate socială a fost privită uneori și cu scepticism, în special atunci când aceasta se raportează la profit, întrucât generează costuri destul de ridicate pe termen scurt. Pe termen lung însă, cea mai mare parte a companiilor au înregistrat

rezultate pozitive din punct de vedere al marketingului, al relațiilor publice, al manierei în care erau percepute de comunități și organizații diverse. Câștigul cel mai important l-au dobândit în raport cu mediul de afaceri, stakeholderi, acesta concretizându-se în flexibilizarea relațiilor și a parteneriatelor, încheierea cu succes a unor negocieri sau contracte, creșterea investițiilor. Pentru a asigura toate aceste plusuri, organizațiile, companiile au avut nevoie de o politică de responsabilitate socială care să le asigure un management performant al acțiunilor în acest domeniu.

Responsabilitatea socială a companiilor a scos în evidență și un caracter uman. Dacă până la momentul respectiv acestea erau privite doar ca giganți economici în continuă căutare a profitului, dezvoltarea laturii de răspundere în cadrul societății a adus o bilă albă din partea acesteia, schimbând de cele mai multe ori percepții învechite sau bine înrădăcinate. Această răspundere atrage după sine și o serie de angajamente asumate.

În anul 1991, Carroll Archie a redefinit conceptul de responsabilitate socială corporatistă ca urmare a caracterului tot mai filantropic al acestuia. Regândirea noțiunii s-a bazat pe patru elemente prezentate sub forma unei piramide, și anume:

1. Responsabilități filantropice;
2. Responsabilități etice;
3. Responsabilități legale;
4. Responsabilități economice.

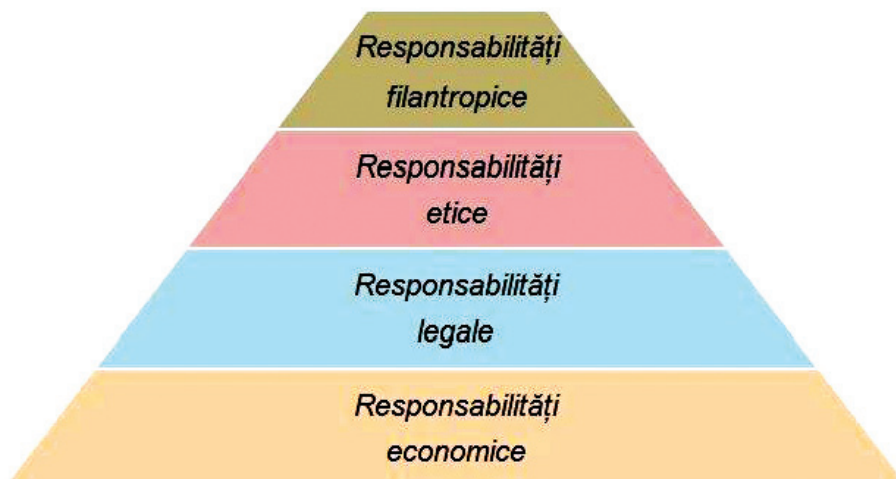
Responsabilitatea economică – reprezintă o prioritate pentru orice companie care își dorește promovarea unor bunuri și servicii de calitate în acord cu cerințele societății, urmărind în același timp și realizarea unui profit care să îi permită un management profesionist, competitiv. De asemenea, asumarea acesteia presupune și respectarea unei politici echitabile în raport cu autoritățile și societatea în ansamblu, prin îndeplinirea datoriilor fiscale: taxe și impozite;

Responsabilitatea legală – presupune promovarea unui comportament corect al unei companii prin respectarea normelor și legislației la nivel național și internațional;

Responsabilitatea etică – urmărește asumarea și promovarea valorilor și normelor morale, a unei conduite benefice care să asigure un echilibru și o dezvoltare armonioasă a societății;

Responsabilitatea filantropică – constă în realizarea acelor acțiuni care au drept scop soluționarea unor probleme sociale identificate la nivelul societății, comunităților. Se urmărește astfel dezvoltarea unui comportament responsabil al angajaților, promovarea vo-

Piramida responsabilității sociale corporatiste

Carroll B. Archie, The Pyramid of Corporate Social Responsibility: Toward the Moral Management of Organizational Stakeholders, Business Horizons, Volume 34, 1991

luntariatului.

Aceste elemente conturează caracterul responsabil al unei companii în societățile moderne, integrându-se ca parte a activității curente. Studiile au arătat faptul că politicile și strategiile abordate, având ca fundament cele 4 elemente piramidale în promovarea responsabilității sociale, au o contribuție semnificativă în consolidarea relațiilor cu societatea, statul și alți reprezentanți la nivel național și internațional.

Studiul "Tendențe și realități CSR în România" realizat de organizația Ernst & Young în 2016 a arătat faptul că, în țara noastră, companiile văd responsabilitate socială ca un mijloc de implicare socială la nivelul comunităților (26% din companiile interviewate) și o strategie sustenabilă de business (21% din companiile interviewate). Responsabilitatea socială corporatistă în România a înregistrat în ultimii ani un trend ascendent, conferind o perspectivă matură a managementului practicat de companii, atât din punct de vedere economic, cât și social.

COMUNICAREA

- deschidere și perfecționare organizațională în cadrul Federației Naționale „OMENIA”

Specialist PR
Gina GEALĂ

Comunicarea este cea mai folosită formă de socializare și de perfecționare a speciei umane. De altfel, orice organizație de sine stătătoare se bazează pe o comunicare deschisă, care să permită o mai bună coordonare organizațională, atât la nivel de interacțiune umană, cât și la nivel de interacțiune între departamentele unei organizații.

Federația Națională „OMENIA” a Caselor de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor din România este una dintre cele mai

mari organizații de acest gen din țară, cu o vechime de peste 25 de ani și având un număr de 137 de asociații membre. Astfel, având în vedere numărul de asociații, precum și salariiții fiecăreia, Federația întrunește un Consiliu Național anual, la care fiecare asociație ia parte pentru a putea discuta deschis și pentru a putea primi informația anuală, precum și pentru a propune strategia și planul de implementare pentru perioada imediat următoare. În limbajul de specialitate se regăsesc două mari categorii de comunicare organizațională: comunicarea formală și comunicarea informală.

Comunicarea formală – cum comunicăm cu Consiliul Director

Primul tip de comunicare din cadrul categoriei de comunicare formală îl conține comunicarea pe verticală, *de sus în jos*. În cazul prezentat mai sus, se poate vorbi despre acest tip de comunicare, asociațiile membre, prin reprezentanții lor preluând informația și transpunând-o la nevoile și cerințele asociațiilor proprii. Completarea firească în aceste cazuri, ca un răspuns la comunicarea de sus în jos, este *comunicarea de jos în sus*.

În momentul în care asociațiile membre ale federației aduc un suflu nou sau doresc să vină cu o poziție către managementul Federației, acest lucru se va manifesta prin comunicarea de jos în sus. Pentru a se evita un posibil conflict și pentru a contracara anumite efecte negative, puterea decizională va trebui să creeze un flux comunicațional constant care să fie centrat pe sentimentul de apartenență la valorile și normele organizaționale ale asociațiilor membre. Un alt tip de comunicare – *comunicarea pe orizontală*, o reprezintă comunicarea între managerii organizației, în cazul de față, între membrii Consiliului Director, fie între persoanele din cadrul

asociațiilor membre cu același statut în asociație (cenzor-șef, director economic).

Comunicarea informală – cum comunicăm între noi

O altă categorie importantă, comunicarea informală, o reprezintă schimbul de informații dintre angajați, dintre departamente, în mod spontan, întâlniri sau discuții între reprezentanții asociațiilor membre. Aceste discuții pot fi despre îmbunătățirea modului de funcționare sau în legătură cu probleme ce se ivesc pe parcurs la nivel național. Toate aceste informații sunt ulterior adreseate managementului Federației, Consiliului Director, folosindu-se comunicarea verticală, de jos în sus, prin transmiterea de informații și de documente cu concluzii și/sau strategii. Astfel, acest tip de comunicare, pe de o parte, poate exploata canalele de comunicare dintre asociațiile membre și, implicit ocaziile de comunicare eficientă, cât și evitarea unor anumite riscuri de a se îndepărta de la discuțiile cu managementul și prezentarea situației de fapt din organizație. Într-o organizație, dacă aceste tipuri de comunicare se află într-o strânsă legătură, se poate spune că este o organizație de succes. În ceea ce privește Federația Națională „OMENIA”, această comunicare se desfășoară în mod frecvent, prin activitățile întreprinse la nivel național – ședințe, întâlniri sau discuții spontane.

Bibliografie: „*Le management dans les organisation publiques*”, Annie Bartoli, Dunod, Paris, 1997.

Ce trebuie să știm când scoatem portofelul

Mersul la cumpărături, o adevărată aventură

Zilnic suntem asaltați de produse, care mai de care mai arătoase și apetisante, dar care ascund, dacă nu știm să interpretăm cum trebuie sau pur și simplu informațiile nu sunt trecute pe etichetă, adevărate bombe alimentare. Așa că, pentru a evita orice fel de neplăceri, citiți cu atenție eticheta, iar dacă ceva vi se va părea cel puțin neclar, lăsați produsul pe raft, aveți de unde alege.

De ce este important să citești eticheta?

Este foarte important să citești eticheta pentru a avea

posibilitatea să alegi produsul potrivit pentru tine, pentru a te informa, în cazul în care suferi de anumite alergii, cu privire la reacțiile adverse la anumite substanțe, pentru a avea posibilitatea de a opta pentru produse sănătoase, dar și pentru că trebuie să încurajezi producătorii de produse alimentare să transmită informații suplimentare față de cele impuse prin lege.

Ce informații trebuie să găsești pe eticheta unui produs alimentar?

Etichetele produselor alimentare trebuie să conțină informații exacte, suficiente, verificabile și ușor de comparat, astfel încât să îți permită să alegi acel produs care corespunde nevoilor tale, precum și să afli riscurile la care ai putea fi supus. Etichetele trebuie să prezinte, în limba română: ingredientele pe care le conține alimentul respectiv, inclusiv apa și aditivii alimentari; data expirării; producătorul și originea alimentului; modul de depozitare și de preparare; eventuale ingrediente sau substanțe care ar putea determina anumite efecte adverse.

021.9615

FII INFORMAT!
cunoașteți
drepturile și
exercită-le

Etichetele cu informații despre conținutul nutritiv prezintă, de exemplu, cantitatea de energie, de proteine, de carbohidrați, de grăsimi, de fibre, de sodiu, de vitamine și de minerale din alimente. Informațiile se prezintă grupat în același loc, sub formă de tabele, cu numerele aliniate, cu caractere lizibile și într-o formă ce nu permite ștergerea. Producătorii te pot atrage cu informații eronate, astfel că se interzice modificarea termenului de valabilitate înscris prin etichetarea originală, iar denumirea, indicațiile, semnele sau orice altă formă de prezentare trebuie să fie menționate clar, astfel încât să nu existe nicio îndoială asupra calității sau provenienței respectivului produs.

ATENȚIE! Verifică informațiile ce fac referire la valabilitate: "A se consuma, de preferință, înainte de..." sau "Expiră la data de...", pentru a nu te îmbolnăvi.

ATENȚIE! Etichetele alimentelor pot conține mențiuni privind sănătatea și mențiuni nutriționale numai dacă acestea nu induc în eroare consumatorii. Mențiunile trebuie să fie adevărate, exacte, ușor de înțeles și susținute științific.

Nu trebuie să ne scape detaliile clare despre adresa de contact a producătorului, astfel încât să putem face o plângere sau să putem obține mai multe informații despre produs, denumirea alimentului, data durabilității minimale sau data limită de consum, cantitatea.

InfoCons (www.infocons.ro) - **Asociația Națională pentru Protecția Consumatorilor**, unica organizație din România cu drepturi depline în Consumers International, este o asociație de consumatori neguvernamentală, apolitică, reprezentativă, de drept privat, fără scop lucrativ, cu patrimoniu distinct și indivizibil, independentă, întemeiată pe principii democratice, ce apără drepturile consumatorilor – membră fondatoare a Federației Asociațiilor de Consumatori.

Ce trebuie să știm despre HERNIA DE DISC

Doctor Laura Eleni NEDELESCU
Medic specialist geriatrie
și gerontologie

Ce este hernia de disc?

Pentru a înțelege cum se produce hernia de disc trebuie să cunoaștem câteva elemente de structură. Coloana vertebrală este formată din vertebre suprapuse separate între ele de discurile intervertebrale. Acestea au un rol foarte important în amortizarea șocurilor și solicitărilor excesive asupra coloanei, din viața de zi cu zi: sărituri, ridicat de greutate, mers îndelungat sau poziție șezândă îndelungată. Un alt rol important al discurilor intervertebrale este asigurarea flexibilității prin mișcarea vertebrelor una față de cealaltă, astfel că ne putem răsuci, apleca înainte și înapoi.

Discurile intervertebrale sunt formate dintr-un inel exterior, fibros, mai dur, iar în centru un țesut gelatinos mai moale, așa-numitul nucleu pul-

O afecțiune des întâlnită în rândul populației mature, dar cu precădere la vârsta a

treia, hernia de disc necesită o atenție deosebită din partea noastră atât din punct de vedere simptomatic, cât și al metodelor de tratament și ameliorare. Hernia de disc apare la nivelul coloanei

vertebrale, cel mai frecvent la nivel lombar (inferior), mai rar la nivel cervical (al gâtului) și, foarte rar, toracic.

“ Este necesară o schimbare a modului de viață, cu evitarea suprasolicitării coloanei, exerciții fizice moderate, dieta foarte atentă pentru păstrarea unei greutăți corespunzătoare vârstei și înălțimii. ”

pos. Dacă inelul exterior este slăbit, nucleul gelatinos, și el degradat, poate să alunece, părăsind locul său inițial, adică se herniază. Punctul slab al inelului exterior se află în apropierea rădăcinilor nervilor spinali care au traseu din coloană spre membre.

Fuga la doctor

Diagnosticul este pus de medicul de specialitate: fie că este reumatolog, ortoped, neurolog sau neurochirurg, pe baza examenului fizic al bolnavului și, în special pe baza investigației imagistice RMN (rezonanță magnetică nucleară). Radiografiile osoase nu sunt, în general, necesare și nu există teste de sânge specifice. Investigația RMN arată localizarea și severitatea herniei de disc prin imagini detaliate ale componentelor coloanei vertebrale și ale structurilor nervoase din zona afectată.

De aceea, hernierea discului apasă pe traiectul nervos determinând durere, slăbiciune musculară sau amorțeli în membrele inferioare (picioare) în cazul herniei lombare și în membrele superioare (mâini), în cazul herniilor cervicale. De cele mai multe ori hernia de disc lombară se produce pe una din părți (stânga/dreapta), mai rar pe mijloc. Fragmentul de disc apasă pe una din rădăcinile nervului spinal cu inflamarea acestuia și durerea pe picior (așa-numita sciatică prin inflamarea nervului sciatic). Cele mai afectate sunt ultimele discuri lombare L4 și L5, deoarece sunt cele mai solicitate de greutatea corpului.

Cauzele herniei de disc

Hernia de disc poate fi produsă de degenerarea nucleului pulpos prin îmbătrânire,

cu scăderea capacității de a reține apa, devine mai puțin elastic și rezistent la șocuri, se poate chiar fragmenta. Calitatea structurilor vertebrale are o determinare ereditară, adesea fiind cazuri mai frecvente de hernie discală în unele familii predispușe. Traumatismele puternice (loviturile) asupra coloanei, pot determina, de asemenea, hernieri de disc.

Eforturile puternice care duc la tensionarea excesivă a structurilor lombare reprezintă un factor de risc demn de a fi luat în considerare. Expunerea prelungită la vibrații, sedentarism prin munca la birou cu poziție șezând defectuoasă prelungită, ridicări de greutăți mari pot sta la baza producerii herniei. Obesitatea e, de asemenea, un factor de risc foarte frecvent prin suprasolicitarea funcției discurilor intervertebrale.

Simptomele herniei de disc

În prima fază cu discuri uzate, degenerat, apar dureri numai în zona lombară (lumbago) cu contractură musculară. Crizele dureroase sunt declanșate de frig, umezeală, efort de mers prelungit și se atenuază în câteva zile de repaus și tratament medicamentos. Pe măsură ce uzura discului avansează, crizele dureroase devin mai frecvente și răspund mai greu la tratament. În stadiul de hernie de disc constituită, durerile merg în jos, pe picior, apar brusc sau gradual, pot fi continue sau intermitente și, în funcție de severitatea presiunii asupra nervului, pot apărea: furnicături, amorțeli, lipsa sensibilității (bolnavul nu mai

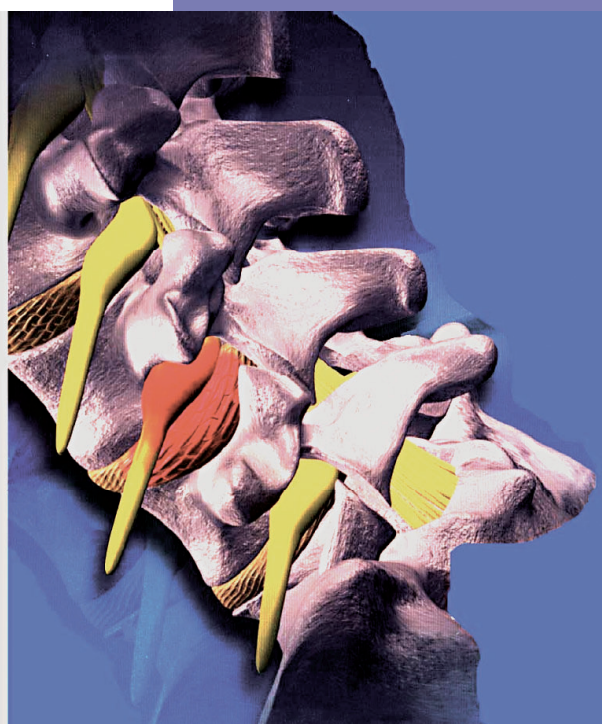
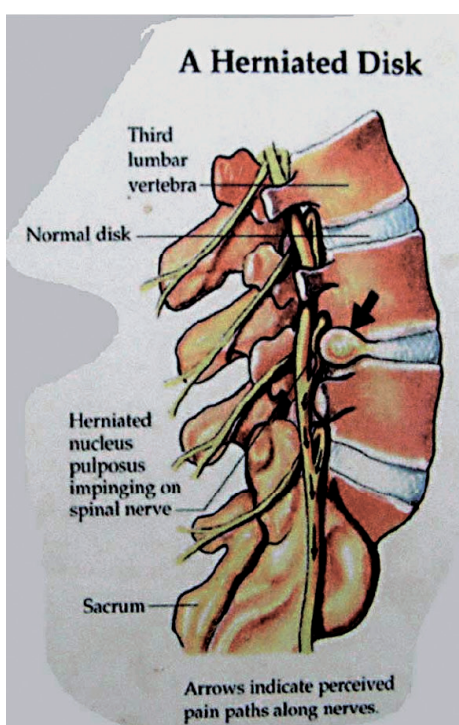
simte în unele zone de pe picior). Durerea poate fi accentuată de tuse, strănut, agravată de stat în picioare prelungit, răsucire sau șezut prelungit. Ea se ameliorează în poziții care scad presiunea asupra discului, în special poziția întinsă.

Cum ne tratăm

Tratamentul herniei de disc este, în majoritatea cazurilor, nechirurgical și cuprinde administrarea de medicamente antiinflamatoare nesteroidiene (AINS) de tip: ibuprofen (Nurofen), ketoprofen (Ketonal), meloxicam (Movalis), diclofenac (Voltaren), naproxen (Vimovo) și altele, împreună cu tratament decontracturant care relaxează musculatura paravertebrală (de tip Mydocalm, Clorzoxazona). Dacă durerile nu se ameliorează pot fi folosite analgezice mai puternice, de tipul Tramadol, dar nu pentru mult timp. Nereușita tratamentului cu AINS obișnuite poate duce la utilizarea antiinflamatoarelor mai puternice, cortizonice (de exemplu, dexametazonă), dar folosite cu mare atenție din cauza efectelor lor adverse importante (tratamentul trebuie, de exemplu, să fie însoțit de o dietă strictă fără sare, în mod contrar crescând retenția de lichide cu creșterea tensiunii arteriale). Preparatele cortizonice se pot administra prin injecții intramusculare sau prin infiltrații

epidurale, în apropierea zonei de conflict nerv-disc.

Tratamentul fizioterapeutic are și el un rol important, cu masaj, diverse alte proceduri și kinetoterapie prin care bolnavul este învățat să meargă corect, să aibă o postură corectă, să își stabilească un program în timpul zilei în care să alterneze pozițiile șezând și în picioare, cum să ridice corect greutatea cu o limită maximă a acestora și distribuirea în mod egal în ambele mâini.

Totuși, dacă timp de 6 săptămâni durerile nu se ameliorează cu tratamentul efectuat corect, atunci trebuie avut în vedere tratamentul chirurgical. Există numeroase tehnici prin care neurochirurgii restabilesc statica coloanei vertebrale cu eliminarea durerii prin decompresiunea nervului afectat. Recuperarea după operație presupune, de asemenea, o grijă deosebită, cu reluarea treptată a eforturilor, tratament fizioterapeutic cu kinetoterapie.

Constantin GRECU
 Secretar de redacție
 Info C.A.R.P. „Speranța”

Printre hotărârile de suflet luate de Consiliul Director al C.A.R.P. „Speranța” Hunedoara se regăsește și aceasta: sărbătorirea unei zile în care membrii noștri să fie puși față în față, cu propriile realizări economice, culturale și de agrement, începând cu anul acesta când asociația noastră a împlinit 58 de ani de activitate. Astfel, în ziua de 27.02.2017, în sala de evenimente a Centrului de zi, a avut loc prima manifestare de acest gen fiind invitați colaboratori din toate cartierele orașului, cu o agendă bine stabilită: simpozion și program artistic. Domnul Ovidiu Morariu a făcut o succintă trecere în revistă a realizărilor C.A.R.P. „Speranța”, de la înființarea sa în 1959 și până în prezent, subliniindu-se faptul că cea mai productivă perioadă a fost cea de după anul 1995 când au fost îndeplinite toate obiectivele prevăzute în programele inițiate, pe care predecesorii noștri și le-au propus.

Este vorba de necesitatea de a dezvolta activități menite să asigure un standard de viață corespunzător pentru membrii noștri, prin realizarea unei baze materiale solide. Astfel, s-a construit și dotat cu cele necesare Centrul Medical Social, care cuprinde: cabinetele medicale de specialitate, fizioterapie și tratamente electromagnetice, kinetoterapie, băi galvanice, masaj, acupunctură, cardiologie, stomatologie, audiometrie, urologie și oftalmologie, atelier

Ziua Pensionarului C.A.R.P. „Speranța” Hunedoara la a 58 aniversare

de frizerie și coafură, magazin alimentar social de tip “economat” cu patru puncte de desfacere în zona rurală. Și la toate aceste realizări cu caracter de protecție socială și medicală se adaugă inițierea unor activități culturale și de agrement: Cercul turiștilor, Cercul șahiștilor, formații de muzică populară, Corala “Doina”, Cenaclul literar și de jurnalism “Victor Isac” care, împreună cu alți factori educaționali, desfășoară activități comune la nivelul Municipiului Hunedoara. Sunt doar câteva “date tehnice” subliniate de domnul președinte.

Și festivitatea a continuat cu un scurt program artistic, cu recital de muzică și poezie. Rapsodul popular și interpretul de muzică populară Sigismund Muntean a antrenat întreaga sală la interpretarea unor cântece binecunoscute din folclorul românesc: “Mă dusei să trec la Olt” și “Mărie, poale șurate”, iar membrii Cenaclului literar și de jurnalism “Victor Isac” au recitat poezii din creațiile proprii, dedicate acestui eveniment, dar și acestui frumos început de primăvară (Anișoara Șchiopu, Muntean Aurelia, Constantin Grecu, Raisa Boiangiu).

Și cum era de așteptat, programul nostru s-a încheiat într-o atmosferă de veselie și bună dispoziție.

” Pentru tot ceea ce fac, credem că bătrânii noștri merită și au dreptul de a fi respectați și ascultați. O națiune care nu-și respectă vârstnicii nu are viitor. ”

**Președinte
 C.A.R.P. „Speranța”
 Hunedoara
 Ovidiu Viorel Morariu**

2016, AN DE REUȘITE pentru Federația Națională OMENIA

Jurnalist
Ionuț CRIVĂȚ

În condiții grafice deosebite și bogat ilustrat a văzut lumina tiparului *Raportul anual al Federației Naționale „OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România, o lucrare care subliniază activitatea importantă și complexă a Federației.*

Anul 2016 a reprezentat, fără îndoială, unul în care Federația Națională „OMENIA”, cea mai mare organizație din țară dedicată seniorilor, a bifat, rând pe rând, o serie de activități, implicându-se constant în problematica vârstei a treia. Astfel, la nivelul Federației a fost creat Centrul de Management și Advocacy, a fost elaborată o strategie de advocacy.

De asemenea, au fost realizate patru consultări publice în domeniul serviciilor sociale destinate vârstnicilor. Notabilă este și participarea C.A.R.P.-urilor membre la dezbaterile din cadrul Caravanei „Cafenelele Seniorilor”. Dimensiunea europeană a Federației a fost evidențiată prin implicarea activă în cadrul Platformei AGE Europe. Raportul scoate în evidență demersurile Federației în anul 2016 pentru îmbunătățirea calității vieții vârstnicilor, așa cum o dovedește și proiectul „Vârsta a treia – prioritate pe agenda publică”. Pe lângă cre-

ditare, C.A.R.P.-urile federației au dezvoltat o rețea complexă de servicii sociale oferite vârstnicilor: de incluziune financiară, socio-medicale etc.

**Federația Națională
“OMENIA” a Caselor
de Ajutor Reciproc
ale Pensionarilor
din România**

2016

RAPORT ANUAL

Activitatea complexă pe anul 2016 a Federației este remarcată și de partenerii noștri, cum ar fi ADR Flandra, Confederația CARITAS România, Asociația INFOCONS, Opportunity Associates România.

De la C.A.R.P.-uri adunate

Jurnalist
Ionuț CRIVĂȚ

Activitatea Caselor de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor și a asociațiilor ne-guvernamentale este bogată și mereu dedicată celor pe care îi reprezintă, respectiv persoanelor vârstnice. Acest aspect se vede și din revistele pe care acestea le editează și pe care le primim cu mare bucurie la redacție. Și nu sunt puține, drept pentru care le mulțumim și vom încerca să le prezentăm în numerele revistei noastre. Astfel, continuăm și de data aceasta cu prezentarea revistelor și buletinelor, monografiilor publicate de casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, membre ale Federației Naționale „OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România.

A apărut numărul 2 pe 2017 al „Armoniilor de Toamnă”, revistă semestrială editată de Asociația Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor Galați, cu un cuprins variat care reflectă prompt activitatea acestui C.A.R.P. Invitatul ediției este noul președinte al asociației, domnul Ion Lucian Mehedintși, care prin prisma profesiei, aceea de economist, face o analiză socio-economică a evoluției de-a lungul anilor a orașului Galați, cu etapele sale de dezvoltare. De asemenea, domnia sa ne dezvăluie și planurile de

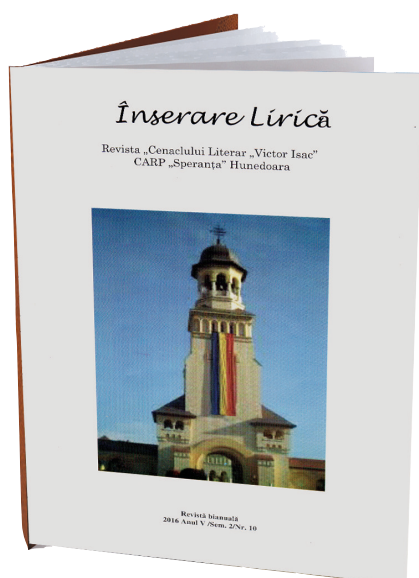

viitor în calitate de președinte al acestei asociații, punctând faptul că “nu am altă dorință, decât să duc mai departe tot ceea ce s-a realizat de către predecesorii mei, să dezvolt și să aduc calitate, diversitate de servicii necesare și cerute de membrii Casei noastre și desigur, o creștere permanentă a calității acestora”. C.A.R.P.-ului gălățean, cu această ocazie, îi urăm anticipat “La mulți ani!”, asociația împlinind vara aceasta 110 ani de activitate neobosită pusă în slujba membrilor săi, moment de bilanț și de reflecție. Tot anul acesta a avut loc și Adunarea Generală Ordinară a reprezentanților membrilor C.A.R.P. Galați, tot un moment de bilanț al anului 2016, totodată și pentru succursalele Ivesți și Tudor Vladimirescu. Din sumarul revistei mai amintim și paginile tematice de Pasiuni – Filatelie, Vitrina de onoare, Pagini de istorie, Creație, Consemnări.

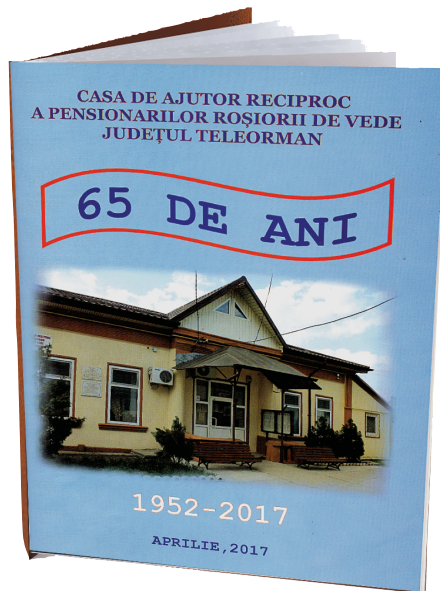
Info C.A.R.P. “Speranța” Hunedoara, revista de informare și documentare a Consiliului Director al Casei de Ajutor Reciproc al Pensionarilor “Speranța” Hunedoara, al cărei fondator și redactor șef este domnul Ovidiu Viorel Morariu, marchează cei 58 de ani de viață ai Asociației care au coincis și cu celebrarea unei Zile a Pensionarului C.A.R.P. În linii mari sunt trasate și prioritățile în activitatea managerială pe anul 2017, cum ar fi înscrierea în C.A.R.P. a 500 de noi membri din rândul pensionarilor și familiilor acestora, atragerea de fonduri extrabugetare, acordarea de ajutoare rambursabile cu dobânzi diferențiate, de la 5 la 11% pe an până la suma de 15.000 de lei, acordarea de ajutoare nerambursabile și compensatorii, asigurarea unor servicii sociale și de prestații, servicii medicale, dar și acțiuni de socializare și petrecerea tim-

pului liber. De asemenea, revista amintește și de organizarea Forumului Asociației C.A.R.P. "Speranța" Hunedoara în cadrul căruia a avut loc și Adunarea Generală a Reprezentanților, ocazie cu care s-a prezentat bilanțul pe anul trecut, trasându-se și direcțiile pe 2017. Revista mai găzduiește și un interviu cu ing. Dumitru Bobârnea, personalitate marcantă a Hunedoarei, o pagină dedicată socializării și culturii, un amplu material închinat eroilor neamului, sfatul medicului, oferte de excursii, informații utile și activități diverse din viața C.A.R.P. -ului.

Tot de la C.A.R.P. "Speranța" Hunedoara răsună la redacție, de data aceasta într-un alt registru editorial, revista "Înserare Lirică", publicație a Cenaclului Literar "Victor Isac", care, după cum v-am obișnuit, este dedicată creațiilor literare, poeziei, reportajelor, interviurilor, cronicilor de carte, prozei și tinerelor condeie. Așteptăm cu interes numerele viitoare care, după cum mărturisește și domnul Ovidiu Morariu în editorialul de început, sunt un vis împlinit: "Revista Cenaclului Literar și de jurna-

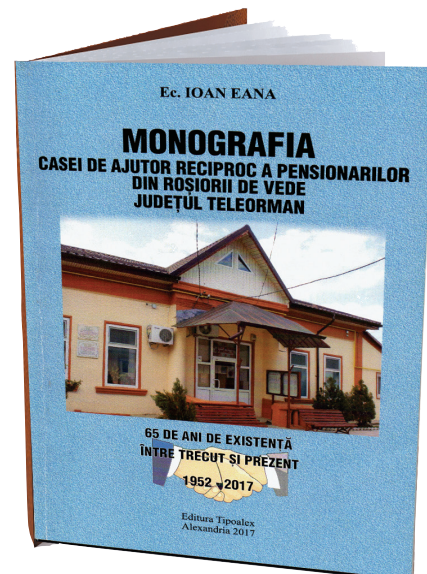

lism se află, de la o ediție la alta, pe un drum ascendent. Această revistă este oglinda creațiilor literare și poetice susținute în fața iubitorilor de frumos prin acțiuni de o reală frumusețe și noblețe sufletească."

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor Roșiorii de Vede, județul Teleorman vine în întâmpinarea membrilor săi, a cititorilor interesați, cu o revistă și o monografie dedicate aniversării a 65 de ani de existență. Publicația "65 de ani, 1952 - 2017" marchează astfel evenimentul printr-o serie de articole și mesaje de felicitare venite din partea domnului Ioan Eana, președintele Asociației C.A.R. Pensionari Roșiorii de Vede și a domnului Valerică Gheorghe Cîrciumaru, primarul municipiului Roșiorii de Vede. Cele peste șase decenii de prezență constantă a Asociației în viața locuitorilor din Roșiorii de Vede, care numără în prezent peste 9.000 de membri, sunt evidențiate în paginile publicației sub semnătura președintelui Ioan Eana, structurate pe etape de dezvoltare, ca și capital, ca număr de membri, servicii sociale și activități spe-

cifice. Următoarele pagini, sub genericul – Oameni care au fost. Oameni care sunt - sunt dedicate celor care de-a lungul anilor au pus umărul la dezvoltarea acestei asociații emblemă a teleormănenilor, dar și a obiectivelor pentru anul 2017, opiniilor membrilor, strategiilor și prezentării serviciilor sociale care fac din acest C.A.R.P. o instituție atât de necesară.

De asemenea, în completarea acestei reviste vine și **Monografia C.A.R.P. Roșiorii de Vede, a celor 65 de ani de existență între trecut și prezent**, apărută sub semnătura președintelui Ioan Eana și cu o prefață de Liviu Comșia, membru al Uniunii Scriitorilor din România. Lucrarea este o istorie în detaliu a Asociației încă de la înființarea acesteia, parcurgând toate etapele, condițiile istorice, economice și sociale, statutul, organigrama, structura și activitățile instituției, toate acestea ilustrate deosebit cu o paletă variată de imagini și grafice. Fără îndoială că aceste aspecte o recomandă ca pe o carte care nu ar trebui să lipsească din biblioteca oricărui membru C.A.R.P. Roșiorii de Vede și nu numai.

- Cu părinții să te porți așa cum ai dori ca propriii tăi copii să se poarte cu tine.
- Una dintre primele obligații ale prieteniei e aceea de a anticipa rugămințile prietenilor. (*Isocrate*)
- Începutul este, după toate aparențele, mai mult de jumătate din întreaga lucrare.
- Egoismul nu reprezintă iubirea de sine, ci un grad mai mare, decât se cuvine, al acestei iubiri.
- Nu trebuie să te temi de sărăcie, nici de boală, și, în general, de nimic care nu provine din viciu și care nu depinde de omul însuși. (*Aristotel*)
- Dacă vrei să fii credincios, înconjoară-te de prieteni credincioși.
- Cu toții suntem deștepți când e vorba de dat sfaturi, dar când e vorba să ne ferim de greșeli, nu ne deosebim de copii. (*Menandru*)
- Nu există o modalitate mai bună de a învăța decât întâlnirea personală cu învățătorul.
- Dacă vei proceda aspru, vei avea parte de eșec; dacă vei acționa prea slab, atunci tu însuși te vei trezi în lanțuri. (*Sun Tzu*)
- Pe om îl face de rușine numai acea pedeapsă pe care o merită.
- În ce privește martorii, e mai bun unul care a văzut, decât zece care au auzit. (*Plaut*)
- Jignirea conține un tip de tăiș pe care oamenii chibzuiți și drepti îl suportă cu mare greutate.
- Sufletele noastre sunt veșnice, dar nu nemuritoare.
- Nu e suficient să fii înzestrat cu înțelepciune, trebuie să știi să te și folosești de ea.
- Onoarea se numește ceea ce preaslăvește gura lumii. (*Marcus Tullius Cicero*)
- Pentru tine virtutea e o vorbă, iar dumbrava sfântă doar o adunătură de lemne.
- Stăpânește-ți mânia, căci dacă nu este ținută în frâu, ea îți va porunci. (*Horățiu*)
- Oamenii sunt mai receptivi în privința binelui, decât în cea a nenorocirii.
- Pacea e trainică acolo unde condițiile ei au fost acceptate de bunăvoie, iar acolo unde doriți să aveți sclavi, nu vă bazați pe credință.
- Armele sunt teribile în mâinile aceloră căroră nu le-a mai rămas nicio speranță. (*Titus Livius*)
- Lasă-mă să mă exprim liber, dacă vrei s-auzi adevărul.
- Victoria e întotdeauna de partea aceloră care au înțelegere.
- Gândește-te mai mult la conștiință, decât la reputație.
- Dacă dorești adevărul, nu-ți înfrâna limba. (*Publius Syrus*)
- E mai laudabilă o constituție sufletească ale cărei însușiri rele se estompează cu trecerea timpului, iar cele frumoase înfloresc. (*Plutarh*)

REDAȚIA

ERATĂ

Dintr-o regretabilă eroare, în ediția anterioară a revistei noastre, Nr. 1 (33)/2017, la pagina 12, în cadrul interviului acordat de domnul Alex Ștefănescu, la ultima întrebare: a se citi “V-ați declarat **necomunist** din naștere și irevocabil (...)” în loc de “V-ați declarat **neocomunist** din naștere și irevocabil (...)”.

Îi mulțumim pe această cale distinsului critic literar pentru înțelegere și amabilitate.

Omenia TV

o voce a pensionarilor din România

Aflată în al șaptelea an, Omenia TV redă vocea pensionarilor din România. Singura platformă online a organizațiilor de pensionari, Omenia TV este un spațiu al schimburilor de experiență și al exemplelor care pot replica bunele practici în casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, și în același timp în alte asociații ale pensionarilor.

Platforma online Omenia TV susținută financiar de Asociația C.A.R.P. "OMENIA" București, a apărut din nevoia organizațiilor membre ale Federației Naționale "OMENIA" a C.A.R.P.-urilor din România de a fi în contact cu proiectele și strategiile Federației, de a învăța și colabora în spiritul ajutorului reciproc de la celelalte organizații, de a fi transparente în relația cu membrii, autoritățile centrale și locale, cu sponsorii.

Vă invităm să explorați bunele practici în casele de ajutor reciproc ale pensionarilor!

Pentru a viziona postul de televiziune online OMENIA TV puteți accesa motorul de căutare www.google.ro, dar și site-ul Federației Naționale "OMENIA" care vă vor direcționa către postul TV. De asemenea, puteți căuta simplu www.omeniatv.ro.

Președinte de onoare
Ing. Gheorghe CHIOARU

Director
Ec. Giorgică BĂDĂRĂU
tel. 0752.001.404

COLEGIUL DE REDACȚIE

Redactor șef
Ec. Ilie ȘOPANDĂ
tel. 0752.001.432

Redactor șef adjunct
Ec. Cicerone OLIVO
tel. 0752.001.405

Secretar de redacție
Ionuț CRIVĂȚ
tel. 0736.368.692

Redactor
Ing. Vasilică FĂLCUȚĂ
tel. 0752.001.406

Redactor
Dr. Laura-Eleni NEDELESCU

Redactor, corector,
Sociolog
Ionuț ARDELEANU
tel. 0752.001.437

Redactor
Milena TOMESCU

Redactor, Tehnoredactor
Irina ANDREI

NORME DE COLABORARE

Cititorii pot trimite pe adresa redacției texte și fotografii care se încadrează în tematica revistei. Răspunderea juridică pentru conținutul articolelor aparține în exclusivitate autorilor, conform art. 206 CP. Informațiile referitoare la geografia și istoria zonelor în care se află sediile asociațiilor C.A.R.P. au fost preluate de pe enciclopedii online.

Revista poate fi citită și online pe
www.fn-omenia.ro

CONTACT COLEGIUL DE REDACȚIE

**București, Sector 5,
Str. Amurgului 53, cp 051983
E-mail: fn.omenia@yahoo.com
E-mail: secretariat@fn-omenia.ro
tel/fax: 021-456-3699**

COPYRIGHT:

Este autorizată orice reproducere,
cu condiția specificării sursei.

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

DOCUMENT DE POZIȚIE
PRIVIND CREAREA
UNUI CADRU BENEFIC
UNEI ÎMBĂTRÂNIRI DEMNE
ȘI ACTIVE ÎN ROMÂNIA

aprilie, 2017

PROIECT CO-FINANȚAT PRINTR-UN GRANT DIN PARTEA ELVEȚIEI PRIN
INTERMEDIUL CONTRIBUȚIEI ELVEȚIENE PENTRU UNIUNEA EUROPEANĂ EXTINSĂ.

E-mail: fn.omenia@yahoo.com

E-mail: secretariat@fn-omenia.ro

Website: www.fn-omenia.ro

www.omeniatv.ro

Tel/fax: 021-423.17.49; 021-456.36.99

Mobil: 0752.001.404; 0752.001.406

ISSN - 2065 - 9989

Tipărit la S.C. DOROTEA PRODCOM S.R.L.

Tipografie tel: 0744.536.449

E-mail: dorotea_print@yahoo.com